



Philip Morris Operations a.d. Niš

**Godišnji izveštaj javnog društva  
za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

**Sadržaj****Strana**

Bilans uspeha .....	1
Bilans stanja - aktiva .....	4
Bilans stanja - pasiva .....	6
Izveštaj o ostalom rezultatu.....	10
Izveštaj o tokovima gotovine .....	11
Izveštaj o promenama na kapitalu .....	13
Napomene uz Finansijske Izveštaje .....	14
Izveštaj revizora.....	53
Godišnji izveštaj o poslovanju Društva.....	55
Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja.....	62
Odluka o raspodeli dobiti.....	62
Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja.....	62



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)**Bilans uspeha za period od 01.01. do 31.12.2019. godine**

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	<b>PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA</b>				
60 do 65, osim 62 i 63	<b>A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)</b>	1001	5	<b>22.597.937</b>	<b>21.345.372</b>
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	5	15.794.215	13.917.577
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003		-	-
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004		-	-
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005		-	-
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5,38	14.399	2.127
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	15.143.362	13.375.521
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	5	636.454	539.929
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	5	6.801.023	7.424.845
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010		-	-
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011		-	-
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		-	-
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	5,38	6.801.023	7.424.373
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	5	-	472
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015		-	-
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016		-	-
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	5	2.699	2.950
	<b>RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA</b>				
50 do 55, 62 i 63	<b>B. POSLOVNI RASHODI (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028+ 1029) ≥ 0</b>	1018	6	<b>17.146.959</b>	<b>16.723.985</b>
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	6	6.092.458	5.810.006
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020	6	-	-
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021		-	-
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022	6	-	5.395
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	6	890.637	819.672
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	6	277.741	276.881
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	6,7	1.527.685	1.586.644
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	6,8	3.623.713	3.786.618
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	6	1.332.645	1.149.264



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	6,31	18.893	29.098
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	6,8	3.383.187	3.260.407
	<b>V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1018) ≥ 0</b>	1030		<b>5.450.978</b>	<b>4.621.387</b>
	<b>G. POSLOVNI GUBITAK (1018 - 1001) ≥ 0</b>	1031		-	-
66	<b>D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033 + 1038 + 1039)</b>	1032	9	<b>126.467</b>	<b>153.772</b>
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		-	-
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		-	-
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		-	-
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		-	-
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		-	-
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	9	58.681	84.524
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	9	67.786	69.248
56	<b>Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041 + 1046 + 1047)</b>	1040	10	<b>66.146</b>	<b>71.123</b>
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		-	-
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042		-	-
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043		-	-
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044		-	-
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045		-	-
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	10	15.175	1.007
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	10	50.971	70.116
	<b>E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1040)</b>	1048		<b>60.321</b>	<b>82.649</b>
	<b>Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040 - 1032)</b>	1049		-	-
683 i 685	<b>Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA</b>	1050		-	<b>2.158</b>
583 i 585	<b>I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA</b>	1051		<b>601</b>	<b>1.064</b>
67 i 68, osim 683 i 685	<b>J. OSTALI PRIHODI</b>	1052	11	<b>172.905</b>	<b>209.660</b>
57 i 58, osim 583 i 585	<b>K. OSTALI RASHODI</b>	1053	12	<b>196.935</b>	<b>330.996</b>
	<b>L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)</b>	1054	13	<b>5.486.668</b>	<b>4.583.794</b>
	<b>L.J. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)</b>	1055		-	-



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056		-	-
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		-	-
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058	13	5.486.668	4.583.794
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	13	881.526	752.860
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	13,14		128.495
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	13,14	53.550	-
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)	1064		4.658.692	3.702.439
	T. NETO GUBITAK (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066		-	-
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		-	-
	I. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068		-	-
	II. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069		-	-
	III. ZARADA PO AKCIJI			-	-
	1. Osnovna zarada po akciji	1070	15	396,33	313,08
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			-

Niš, 29. april 2020. godine



Stevan Đurđević

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg  
finansijskog izveštaja

Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

### Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine

-u hiljadama dinara-

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2018.	Početno stanje 01.01.2018.
1	2	3	4	5	6	7
	<b>AKTIVA</b>					
0	<b>A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL</b>	1		-	-	
	<b>B. STALNA IMOVINA (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)</b>	2		<b>6.759.904</b>	<b>6.896.267</b>	
1	<b>I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)</b>	3	17	491.197	507.537	
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	4		-	-	
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	5	17	23.036	41.784	
013 i deo 019	3. Gudvil	6		-	-	
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	7	17	467.744	462.366	
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	8	17	417	3.387	
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	9		-	-	
2	<b>II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)</b>	10		<b>6.232.873</b>	<b>6.351.692</b>	
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	11	18	82.932	78.454	
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	12	18	1.416.612	1.473.684	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	13	18	3.866.088	4.335.262	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	14		-	-	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	15	18	7.201	7.201	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	16	18	856.863	450.556	
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	17	18	1.200	1.715	
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	18	18	1.977	4.820	
3	<b>III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020 + 0021 + 0022 + 0023)</b>	19		-	-	
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	20		-	-	
032 i deo 039	2. Osnovno stado	21		-	-	
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	22		-	-	
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	23		-	-	
04. osim 047	<b>IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)</b>	24		<b>11.696</b>	<b>16.723</b>	
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	25		-	-	



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa račun, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2018.	Početno stanje 01.01.2018.
1	2	3	4	5	6	7
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	26		-	-	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	27	20,22	2.470	1.880	
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	28		-	-	
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	29		-	-	
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	30		-	-	
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	31		-	-	
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	32		-	-	
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	33	21	9.226	14.843	
5	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	34		24.138	20.315	
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	35		-	-	
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	36		-	-	
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	37		-	-	
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	38		-	-	
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	39		-	-	
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	40		-	-	
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	41		24.138	20.315	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	42	14	172.644	119.008	
	G. OBRтна IMOVINA					
	(0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	43		17.475.866	15.201.505	
Klasa 1	I. ZALIHE (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	44	23	1.368.833	1.669.482	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	45	23	170.038	316.512	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	46		-	-	
12	3. Gotovi proizvodi	47	23	-	-	
13	4. Roba	48	23	1.171.804	1.306.961	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	49	23,24	-	39.702	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	50	23	26.991	6.307	



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa račun, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2018.	Početno stanje 01.01.2018.
1	2	3	4	5	6	7
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	51	22,25	4.967.887	3.695.497	
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	52		-	-	
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	53		-	-	
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	54		-	-	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	55	22,25,38	783.314	142.416	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	56	22,25	4.126.751	3.505.587	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	57	22,25	57.822	47.494	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	58		-	-	
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	59	25	11.850	28.047	
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	60	22,25	121.463	88.225	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	61		-	-	
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	62		18.198	17.361	
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	63		-	-	
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	64		-	-	
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	65		-	-	
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	66		-	-	
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	67		18.198	17.361	
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	68	22,26	5.657.507	3.885.755	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	69	27	1.438.802	1.944.221	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	70	27	3.891.326	3.872.917	
	<b>D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0042 + 0043)</b>	71		<b>24.408.414</b>	<b>22.216.780</b>	
88	<b>Đ. VANBILANSNA AKTIVA</b>	72	36	<b>13.906.299</b>	<b>11.786.486</b>	
	<b>PASIVA</b>					





Grupa račun, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2018.	Početno stanje 01.01.2018.
1	2	3	4	5	6	7
	<b>A. KAPITAL (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)</b>	401	28	15.997.457	15.040.723	
30	I. OSNOVNI KAPITAL					
	(0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	402	28	11.461.033	11.461.033	
300	1. Akcijski kapital	403	28	11.461.033	11.461.033	
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	404		-	-	
302	3. Ulozi	405		-	-	
303	4. Državni kapital	406		-	-	
304	5. Društveni kapital	407		-	-	
305	6. Zadružni udeli	408		-	-	
306	7. Emisiona premija	409		-	-	
309	8. Ostali osnovni kapital	410		-	-	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	411		-	-	
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	412	28	145.750	145.750	
32	IV. REZERVE	413		-	-	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	414		-	-	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	415	28,29	24.923	24.623	
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	416	28,29	1.441	1.622	
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418 + 0419)	417	28,30	4.658.692	3.702.439	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	418		-	-	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	419	30	4.658.692	3.702.439	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	420		-	-	
35	X. GUBITAK (0422 + 0423)	421		-	-	
350	1. Gubitak ranijih godina	422		-	-	
351	2. Gubitak tekuće godine	423		-	-	
	<b>B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425 + 0432)</b>	424		<b>308.229</b>	<b>234.089</b>	
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA					
	(0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	425	31	209.169	234.089	



Grupa račun, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2018.	Početno stanje 01.01.2018.
1	2	3	4	5	6	7
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	426			-	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	427			-	
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	428			-	
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	429	31	132.880	129.265	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	430	31	76.289	104.824	
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	431		-	-	
41	<b>II. DUGOROČNE OBAVEZE</b>					
	(0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	432	32	99.060	-	
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	433		-	-	
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	434		-	-	
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	435		-	-	
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	436		-	-	
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	437		-	-	
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	438		-	-	
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	439	32	99.060	-	
419	8. Ostale dugoročne obaveze	440		-	-	
498	<b>V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE</b>	441		-	-	
42 do 49 (osim 498)	<b>G. KRATKOROČNE OBAVEZE</b>					
	(0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	442		8.102.728	6.941.968	
42	<b>I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE</b>					
	(0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	443	32	114.061	-	
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	444		-	-	
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	445		-	-	
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	446		-	-	
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	447		-	-	
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	448		-	-	
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	449	32	114.061	-	
430	<b>II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE</b>	450		-	-	



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje 31.12. 2018.	Početno stanje 01.01.2018.
1	2	3	4	5	6	7
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	451	33	3.798.263	2.748.336	
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	452		-	-	
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	453		-	-	
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	454	33,38	153.714	134.382	
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	455	33,38	2.219.179	1.283.841	
435	5. Dobavljači u zemlji	456	33	1.321.557	1.157.285	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	457	33	103.813	172.828	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	458		-	-	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	459	34	217.034	224.709	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	460		-	-	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	461	35	3.238.177	3.112.033	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	462	35	735.193	856.890	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	463		-	-	
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	464		24.408.414	22.216.780	
89	E. VANBILANSNA PASIVA	465	36	13.906.299	11.786.486	

Niš, 29. april 2020. godine

Stevan Đurđević

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg  
finansijskog izveštaja



Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

## Izveštaj o ostalom rezultatu za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	<b>A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA</b>				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	30	4.658.692	3.702.439
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		-	-
	<b>B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK</b>			-	-
	<b>a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima</b>			-	-
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			-	-
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		-	-
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		-	-
331	2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja			-	-
	a) dobiti	2005		-	-
	b) gubici	2006	28,29	664	10.322
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			-	-
	a) dobiti	2007	28,29	964	710
	b) gubici	2008		-	-
333	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			-	-
	a) dobiti	2009		-	-
	b) gubici	2010		-	-
	<b>b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima</b>			-	-
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			-	-
	a) dobiti	2011		-	-
	b) gubici	2012		-	-
335	2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			-	-
	a) dobiti	2013		-	-
	b) gubici	2014		-	-
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka			-	-
	a) dobiti	2015		-	-
	b) gubici	2016		-	-
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			-	-
	a) dobiti	2017	28,29	181	313
	b) gubici	2018		-	-
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		481	-
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		-	9.299
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		-	-
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		481	-
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			9.299
	<b>V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA</b>				



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		4.659.173	3.693.140
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025		-	-
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027 + 2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026		-	-
1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		-	-
2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		-	-

Niš, 29. april 2020. godine



Stevan Đurđević

Aleksandar Jakovljević

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg  
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

**Izveštaj o novčanim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2019. godine**

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
<b>A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti</b>			
<b>I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)</b>	<b>3001</b>	<b>69.476.615</b>	<b>69.207.040</b>
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	69.367.018	69.053.634
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	-	-
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	109.597	153.406
<b>II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)</b>	<b>3005</b>	<b>63.590.572</b>	<b>64.266.039</b>
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	15.248.523	15.635.571
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	1.524.905	1.598.208
3. Plaćene kamate	3008	858	1.020
4. Porez na dobitak	3009	772.774	809.088
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	46.043.512	46.222.152
<b>III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)</b>	<b>3011</b>	<b>5.886.043</b>	<b>4.941.001</b>
<b>IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)</b>	<b>3012</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja</b>			
<b>I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)</b>	<b>3013</b>	<b>62.046</b>	<b>110.265</b>
1. Prodaja akcija i udela (neto priliv)	3014	-	-
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloskih sredstava	3015	855	25.606
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	3016	-	-
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	61.191	84.659
5. Primljene dividende	3018	-	-
<b>II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)</b>	<b>3019</b>	<b>491.832</b>	<b>1.034.172</b>
1. Prodaja akcija i udela (neto odliv)	3020	-	-
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloskih sredstava	3021	491.832	1.034.172
3. Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	3022	-	-
<b>III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)</b>	<b>3023</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)</b>	<b>3024</b>	<b>429.786</b>	<b>923.907</b>
<b>C. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>			
<b>I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)</b>	<b>3025</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026	-	-
2. Dugoročni krediti (neto priliv)	3027	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto priliv)	3028	-	-



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Predhodna godina
4. Ostale dugoročne obaveze	3029	-	-
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030	-	-
<b>II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)</b>	<b>3031</b>	<b>3.701.204</b>	<b>3.840.365</b>
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032	-	-
2. Dugoročni krediti (neto odliv)	3033	-	-
3. Kratkoročni krediti (neto odliv)	3034	-	-
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	-	-
5. Finansijski lizing	3036	-	-
6. Isplaćene dividende	3037	3.701.204	3.840.365
<b>III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)</b>	<b>3038</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)</b>	<b>3039</b>	<b>3.701.204</b>	<b>3.840.365</b>
Svega priliv gotovine (3001 + 3013 + 3025)	3040	69.538.661	69.317.305
Svega odliv gotovine (3005 + 3019 + 3031)	3041	67.783.608	69.140.576
Neto priliv gotovine (3040 - 3041)	3042	1.755.053	176.729
Neto odliv gotovine (3041 - 3040)	3043	-	-
<b>Gotovina na početku obračunskog perioda</b>	<b>3044</b>	<b>3.885.755</b>	<b>3.702.003</b>
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3045	66.501	76.828
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	3046	49.802	69.805
<b>Gotovina na kraju obračunskog perioda(3042-3043+3044+3045-3046)</b>	<b>3047</b>	<b>5.657.507</b>	<b>3.885.755</b>

Niš, 29. april 2020. godine

Stevan Đurđević

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg  
finansijskog izveštaja



Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

### Izveštaj o promenama na kapitalu za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

Pozicija	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
<b>Stanje na dan 1. januar 2018. godine</b>	<b>11.461.033</b>	<b>32.300</b>	<b>3.840.206</b>	<b>(145.750)</b>	<b>15.187.789</b>
Ukupno povećanje u 2018. godini	-	1.023	3.702.439	-	<b>3.703.462</b>
Ukupno smanjenje u 2018. godini	-	(10.322)	(3.840.206)	-	<b>(3.850.528)</b>
<b>Stanje na dan 31. decembar 2018. godine</b>	<b>11.461.033</b>	<b>23.001</b>	<b>3.702.439</b>	<b>(145.750)</b>	<b>15.040.723</b>
Ukupno povećanje u 2019. godini	-	1.145	4.658.692	-	<b>4.659.837</b>
Ukupno smanjenje u 2019. godini	-	(664)	(3.702.439)	-	<b>(3.703.103)</b>
<b>Stanje na dan 31. decembar 2019. godine</b>	<b>11.461.033</b>	<b>23.482</b>	<b>4.658.692</b>	<b>(145.750)</b>	<b>15.997.457</b>

Niš, 29. april 2020. godine

Stevan Đurđević

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg  
finansijskog izveštaja



Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik



## Napomene uz finansijske izveštaje

### 1. Opšte informacije

Osnovna delatnost Philip Morris Operations a.d. Niš. ("Društvo") je proizvodnja i prodaja duvanskih proizvoda. Sedište Društva se nalazi u Nišu, Bulevar 12. februar br. 74.

Philip Morris Holland Holdings BV je vlasnik 87,5% ukupnog kapitala Društva na dan 31. decembar 2019. godine. "Matično Društvo" Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Akcijama Društva se javno trguje na Beogradskoj berzi. Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora Društva 29. aprila 2020. godine.

Na dan 31. decembar 2019. godine Društvo je zapošljavalo 570 radnika (31. decembar 2018. godine: 594 radnika).

### 2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

#### 2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo vodi evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, nezavisno od veličine, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, čiji je prevod na srpski jezik objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

MRS, MSFI i tumačenja objavljeni do juna 2012. godine od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja računovodstvenih standarda su zvanično prevedeni rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (broj rešenja 401-00-896/2014-16) i objavljeni u Službenom glasniku Republike Srbije broj 35 dana 27. marta 2014. godine.

Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda objavljeni nakon juna 2012. godine nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Pored toga, priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014) i Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014 i 144/2014).

Navedeni pravilnici koji regulišu prezentaciju finansijskih izveštaja imaju prvenstvo primene u odnosu na zahteve koje u tom pogledu definišu MSFI koji su objavljeni od strane Ministarstva finansija.

Zbog gore navedenih odstupanja ovi finansijski izveštaji nisu u skladu sa MSFI.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Propisima zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjani su u napomeni 3.





## **2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)**

### **2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja (nastavak)**

Osnove računovodstva

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi istorijskog troška. Ovi finansijski izveštaji su prikazani u dinarima Republike Srbije („RSD“), a sve vrednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (RSD'000), osim ako je drugačije naznačeno.

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su navedene u sledećim napomenama.

### **2.2 Koncept nastavka poslovanja**

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

### **2.3 Izveštavanje o segmentima**

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

### **2.4 Preračunavanje stranih valuta**

#### **a) Funkcionalna i valuta prikazivanja**

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u dinarima (RSD) bez obzira na to da li RSD predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

#### **b) Transakcije i stanja**

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom srednjeg kursa Narodne banke Srbije na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz i) izmirenja takvih transakcija i iz ii) preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na dan bilansa stanja, priznaju se u bilansu uspeha u periodu kada nastanu.

Pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“.

### **2.5 Nematerijalna ulaganja**

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po ceni koštanja. Nematerijalna ulaganja se amortizuju na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja, osim ukoliko imaju neograničen korisni vek trajanja. Obračun amortizacije počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu i prestaje u momentu ranijem od momenta kada je sredstvo klasifikovano kao sredstvo raspoloživo za prodaju i momenta kada je sredstvo povučeno iz upotrebe ili otuđeno. Rezidualna vrednost nematerijalnih ulaganja sa ograničenim korisnim vekom trajanja je nula.

Društvo prepoznaje kao nematerijalna ulaganja sledeća sredstva:

- Pravo na korišćenje zemljišta dobijeno od trećih lica, sa neograničenim korisnim vekom trajanja. Vrednost prava na korišćenje zemljišta se godišnje testira na obezvređenje i vodi se po vrednosti umanjenoj za akumulirane troškove obezvređenja;
- Stečene licence računarskih softvera u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju primenom proporcijalne metode u toku njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, koji varira od 3 do 5 godina;



## 2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

### 2.5 Nematerijalna ulaganja (nastavak)

- Troškovi koji su vezani za razvoj ili održavanje računarskog softvera se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada nastanu. Direktni troškovi koji se mogu povezati sa razvojem jedinstvenih softverskih proizvoda, a koje kontroliše Društvo i koji će generisati ekonomsku korist veću od nastalih troškova u toku jedne godine, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove rada tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo relevantnih režijskih troškova, direktno vezanih za pripremu interno razvijenog sredstva za upotrebu. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (ne duže od pet godina).

#### *Istraživanje i razvoj*

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi nastali na razvoju nekog projekta (koje se odnose na projektovanje i testiranje novih ili unapređenih proizvoda) priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- tehnički je izvodljivo kompletiranje nematerijalnog ulaganja tako da bude raspoloživo za upotrebu ili prodaju;
- postoji namera rukovodstva da kompletira nematerijalno ulaganje i da isto koristi ili proda;
- postoji mogućnost korišćenja ili prodaje nematerijalnog ulaganja;
- može se demonstrirati kako će nematerijalno ulaganje generisati verovatne ekonomske koristi u budućnosti;
- adekvatni tehnički, finansijski i drugi resursi su raspoloživi za potrebe finalizacije razvoja, upotrebe ili prodaje nematerijalnog ulaganja i
- trošak koji se pripisuje nematerijalnom ulaganju se može pouzdano utvrditi.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju gore navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Troškovi razvoja koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu. Kapitalizovani troškovi razvoja se iskazuju kao nematerijalna ulaganja i amortizuju od momenta kada je sredstvo osposobljeno za upotrebu primenom proporcionalne metode tokom njihovog korisnog veka upotrebe, ne duže od pet godina.

Sredstva razvoja se testiraju na umanjenje vrednosti jednom godišnje, prema MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“.

#### *Računarski softver*

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja koji se mogu direktno pripisati razvoju dizajna i testiranju identifikovanih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova razvoja u toku godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja, kada su kriterijumi navedeni u paragrafu gore ispunjeni.

Direktni troškovi koji se kapitalizuju kao deo ovog softverskog proizvoda uključuju troškove zaposlenih na razvoju softvera kao i odgovarajući deo režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju ove kriterijume se priznaju kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja prethodno priznati kao rashod se ne priznaju kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo se amortizuju tokom njihovog procenjenog korisnog veka koji ne prelazi pet godina.



## 2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

### 2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (NPO)

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti, u slučaju da umanjenje postoji.

Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost sredstva se uvećava za sve nastale troškove koji su direktno vezani za stavljanje novog sredstva na lokaciju i u stanje neophodno da sredstvo obavlja svoju namenu na način definisan od strane Društva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada je verovatno da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih tokom godine počinje u sledećem mesecu nakon nabavke osnovnog sredstva ili u momentu stavljanja sredstva u upotrebu, prema nabavnoj vrednosti sredstva.

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva revidira i po potrebi koriguje rezidualnu vrednost i korisni vek upotrebe sredstva.

Troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

	<b>Godina</b>
Poboljšanja na zemljištu	30
Građevinska oprema i objekti	15 - 40
Postrojenja i oprema	3 - 15
Računarski softver	3 - 5
Informaciona i kancelarijska oprema	3 - 5
Prevozna sredstva	3 - 8
Poboljšanja zakupljenih objekata	kraće od perioda zakupa ili veka trajanja

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (Napomena 2.7).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)“ (Napomene 11 i 12).

### 2.7 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.



## 2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

### 2.8 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje se drže radi zarade od zakupnina ili porasta vrednosti kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investicione nekretnine drže se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koriste se od strane Društva.

Investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanje za umanjenje vrednosti, ako je potrebno. Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva. Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

### 2.9 Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja i preispituje datu klasifikaciju na dan izveštavanja. Društvo klasifikuje svoja dugoročna finansijska sredstva u sledeće kategorije: zajmovi i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

#### a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju „ostala dugoročna finansijska sredstva“, „potraživanja“ i „gotovinu i gotovinske ekvivalente“ (Napomene 21, 25 i 26).

#### b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sredstva kod kojih je namera da se zadrže na neodređeni period vremena ili sredstva koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima izrazitu nameru da sredstva otuđi u roku od 12 meseci od datuma bilansa stanja.

#### 2.9.1. Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva se ukidaju kada prava na gotovinske prilive po osnovu ulaganja isteknu ili se prenesu na Društvo kada Društvo shodno tome preuzme sve rizike i koristi od vlasništva.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranoj valuti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju se iskazuju ili kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanim vrednostima hartije od vrednosti ili kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartije od vrednosti. Kursne razlike na monetarnim hartijama od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a kursne razlike na nemonetarnim hartijama od vrednosti se iskazuju u okviru kapitala. Promene u fer vrednosti monetarnih i nemonetarnih hartija od vrednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u kapitalu.



## 2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

### 2.9 Finansijska sredstva (nastavak)

#### 2.9.1 Priznavanje i merenje (nastavak)

Kada su hartije od vrednosti klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvređene, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrednosti“.

Kamata na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha kao deo ostalih prihoda. Dividende na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspeha kao deo „ostalih prihoda“ kada se utvrdi pravo Društva na naplatu. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrednosti koje ne kotiraju), Društvo utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo Društvo.

#### 2.9.2 “Netiranje” finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

#### 2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

##### (a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivan dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:
  - (i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika i
  - (ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u naplati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju.



## **2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)**

### **2.9 Finansijska sredstva (nastavak)**

#### **2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)**

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjenja vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom, Društvo može da odmerava umanjenje vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanje kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

#### *(b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju*

Na kraju svakog izveštajnog perioda Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procenu umanjenja vrednosti dužničkih hartija od vrednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrednosti. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjenja vrednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspeha – prenosi se sa kapitala i priznaje u bilansu uspeha. Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida u bilansu uspeha.

Test obezvređivanja potraživanja od kupaca je opisan u Napomeni broj 2.12.

#### **2.10 Zalihe**

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Troškovi zaliha obuhvataju troškove nabavke, troškove konverzije i ostale troškove nastale sa ciljem dovođenja zaliha do određene lokacije i određenog stanja.

Cena koštanja gotovih proizvoda, robe i repromaterijala utvrđuje se primenom metode „prva ulazna – prva izlazna“ (FIFO). Cena koštanja duvana i rezervnih delova utvrđuje se primenom ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja.

Društvo testira vrednost svojih zaliha na kraju svakog perioda na osnovu procene neto prodajne vrednosti svojih zaliha. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje. U slučaju obezvređenja zaliha, knjigovodstvena vrednost zaliha umanjuje se do neto prodajne vrednosti i razlika se priznaje kao rashod u periodu u kome je obezvređenje zaliha nastalo.

#### **2.11 Stalna sredstva namenjena prodaji**

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje i ako se prodaja smatra izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.



## **2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)**

### **2.12 Potraživanja od kupaca**

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (*više od 60 dana od datuma dospeća*) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „ostali rashodi“ (Napomena 12).

Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru „ostalih prihoda“ (Napomena 11).

Društvo nije primenilo MSFI 9 Finansijski instrumenti na finansijske izveštaje za 2019. godinu i sa njegovom primenom će krenuti od 2020. godine u skladu sa prevodom standarda od strane Ministarstva finansija.

### **2.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti**

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac na računima, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

### **2.14 Vanbilansna aktiva i pasiva**

Vanbilansna sredstva i obaveze uključuju garancije dobijene od banaka, sredstva uplaćena fondu za dodatno penziono osiguranje, kao i zalihe koje se drže u ime trećih lica.

### **2.15 Osnovni kapital**

Osnovni kapital se sastoji iz običnih i preferencijalnih akcija. Troškovi direktno pripisivi emisiji novih akcija prikazuju se u okviru kapitala kao odbitak od priliva po osnovu emitovanih akcija. Svaki priliv sredstava čija je fer vrednost iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija priznaje se kao emisiona premija.

Ukoliko Društvo otkupi sopstvene akcije, plaćena naknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima, sve dok se akcije ne ponište, re-emituju ili otuđe. Ako se takve akcije kasnije re-emituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.



## 2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

### 2.16 Rezerve

Rezerve se sastoje iz revalorizacionih rezervi koje se inicijalno formiraju kada se poveća fer vrednost finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju u odnosu na njegovu nabavnu vrednost.

Gubitak zbog umanjenja fer vrednosti finansijskog sredstva tretira se kao smanjenje revalorizacione rezerve koja je prethodno formirana za to finansijsko sredstvo. Ukoliko je gubitak zbog umanjenja vrednosti veći od revalorizacione rezerve, razlika se priznaje kao rashod perioda.

Kada se finansijska sredstva raspoloživa za prodaju otuđe, revalorizacione rezerve formirane za određeno finansijsko sredstvo se smatraju realizovanim i u potpunosti se ukidaju i prenose na neraspoređenu dobit.

Revalorizacione rezerve uključuju aktuarske dobitke ili gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

#### *Ostale dugoročne obaveze prema zaposlenima*

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

#### *Plaćanje akcijama*

U okviru PMI Inc. postoji poseban plan beneficija za rukovodioce koji obuhvata sve PMI afilijale. Ovi planovi se odnose na akcije PMI Inc. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe (napomena 2.21).

### 2.17 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

### 2.18 Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom i priznaju se jedino kada:

- Društvo ima postojeću (zakonsku ili ugovorenu) obavezu, koja je rezultat prošlih događaja,
- je verovatno da će za namirenje date obaveze biti potreban odliv sredstava i
- može da se napravi pouzdana procena iznosa date obaveze.





## 2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

### 2.18 Rezervisanja (nastavak)

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, niska.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata (Napomena 10).

### 2.19 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjava poreska regulativa podleže tumačenju i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se računi izmire na neto osnovi.

### 2.20 Primanja zaposlenih

#### a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državni penzioni fond na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema više obavezu plaćanja po ovom osnovu. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

#### b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jubilarne nagrade, primanja naknade prilikom odlaska u penziju i invalidnine. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i/ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.



## 2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

### 2.20 Primanja zaposlenih (nastavak)

Definisana obaveza u pogledu primanja zaposlenih prilikom odlaska u penziju procenjuje se svake četvrte godine od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Obzirom na nematerijalni iznos obaveze prema zaposlenima prilikom odlaska u penziju,

Društvo se opredelilo da od 2019. godine nezavisnu procenu aktuara primenjuje svake četvrte godine osim u slučaju značajnih promena faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u RSD u kojima će obaveze prilikom odlaska u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije (Napomena 31).

Aktuarski dobiti i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjiže se na teret ili u korist kapitala u okviru izveštaja o ukupnom ostalom finansijskom rezultatu u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

#### c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju u slučajevima predviđenim zakonom i/ili Kolektivnim ugovorom o radu kod Poslodavca/Društva. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

### 2.21 Plaćanja akcijama

Društvo ima plan izmirivanja obaveza iz kapitala ili kompenzacijom na bazi akcija prema kome Društvo prima usluge od zaposlenih u zamenu za njihovo pravo da prime vlasničke instrumente kapitala (akcije Matičnog Društva). Fer vrednost primljenih usluga zaposlenog dobijena u zamenu za pravo da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije priznaje se kao trošak (Napomena 8). Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova u toku radnog veka utvrđuje se u odnosu na fer vrednost prava da primi vlasničke instrumente kapitala odnosno akcije, uključujući i bilo koji tržišni faktor poslovanja, a isključujući uticaj bilo kog netržišnog faktora i uslova sticanja na osnovu rezultata poslovanja (npr. profitabilnost, ciljevi rasta prodaje i zadržavanje zaposlenog u Društvu tokom određenog perioda) i isključujući uticaj bilo kog uslova sticanja (npr. zahtev da zaposleni štede). Netržišni uslovi sticanja su uključeni u pretpostavke o broju opcija za koje se očekuje da se biti iskorišćene. Ukupan iznos koji će se nadoknaditi na teret troškova se priznaje u toku trajanja radnog veka, a koji predstavlja period tokom kojeg bi svi navedeni faktori trebalo da budu ispunjeni. Primljene akcije predstavljaju kompenzaciju menadžmentu u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo revidira svoje procene broja opcija za koje se očekuje da će se iskoristiti. Društvo priznaje efekte revidiranih procena u odnosu na prvobitne, ukoliko ih ima, u bilansu uspeha, uz odgovarajuće korekcije kapitala.

Kada predviđene beneficije dospeju, Društvo dostavlja akcije Matičnog Društva zaposlenima.

### 2.22 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Društvo je primenilo MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima od 01. januara 2019. godine. Primena novog standarda nema efekata na Finansijske izveštaje društva.



## Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

### 2.22 Priznavanje prihoda (nastavak)

#### a) Prihod od prodaje robe - veleprodaja

Društvo proizvodi i prodaje proizvode i robu na tržištu veleprodaje. Prihod od prodaje proizvoda i robe priznaju se u momentu kada su svi rizici i koristi vlasništva nad dobrima preneti na kupca.

Smatra se da ne postoje elementi finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditne uslove koji su u skladu sa tržišnom praksom.

#### b) Prihod od prodaje usluga

Društvo pruža usluge proizvodnje, prodaje, marketinga i administracije povezanim pravnim licima u okviru grupe Philip Morris International. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom.

#### c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjenja vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

#### d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se utvrdi pravo da se dividenda primi.

### 2.23 Zakupi

#### a) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

U skladu sa izmenama Međunarodnog računovodstvenog standarda finansijskog izveštavanja (MSFI 16) koji propisuje principe priznavanja, merenja, prezentacije i obelodanjivanja zakupa, od 01. januara 2019. godine Društvo se opredelilo za raniju primenu standarda, s obzirom na to da navedeni standard još uvek nije preveden od strane Ministarstva finansija. Svi ugovori o zakupu koji su pre primene standarda bili evidentirani kao operativni lizing, kapitalizovani su u knjigama zakupca (Napomena 18), zajedno sa obavezom za odgovarajuća lizing plaćanja (Napomena 32).

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo ima pravo korišćenja, klasifikuje se kao lizing i kapitalizuje se na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine (vrednosti jednakoj obavezi za lizing uvećanoj za sve unapred placene ili obracunate isplate koje se odnose na zakup). Društvo primenjuje modifikovani pristup primene MSFI 16 standarda prilikom obelodanjivanja sredstava sa pravom korišćenja.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale kratkoročne i u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 10). Prosečna ponderisana inkrementalna kamatna stopa zaduživanja Društva primenjena na obaveze po osnovu lizinga na dan 01. januar 2019. godine iznosila je 7,60%.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.



## **2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)**

### **2.23 Zakupi (nastavak)**

Prilikom prve primene MSFI 16, Društvo je koristilo sledeće mogućnosti praktične primene i izuzetke dozvoljene standardom, gde primenom novog standarda nisu obuhvaćene sledeće kategorije:

- Priznavanje operativnog lizinga čiji je rok trajanja 12 meseci ili kraći na dan 01. januar 2019. kao kratkoročni lizing;
- Priznavanje operativnog lizinga za sredstva male vrednosti, u skladu sa definisanom politikom Društva.

Varijabilna lizing plaćanja, koja nisu uključena u iznos obaveze po osnovu lizinga, iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa (Napomena 32).

#### **b) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca**

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga u zamenu za plaćanje ili serije plaćanja, pravo na korišćenje sredstva za dogovoreni vremenski period.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj metodi tokom perioda trajanja zakupa.

#### **c) Pravo na korišćenje zemljišta**

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/i kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

### **2.24 Obaveze prema dobavljačima**

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

### **2.25 Raspodela dividendi**

Raspodela dividendi akcionarima Društva se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su nadležni organi Društva odobrili dividende.

### **2.26 Zarada po akciji**

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem dobiti koja pripada običnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.



### 3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da su razumni u datim okolnostima.

#### 3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i dovode do materijalnih usaglasavanja knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini se nalaze u nastavku:

##### a) Odložena poreska sredstva

Potrebne su značajne procene od strane rukovodstva u cilju utvrđivanja iznosa odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu verovatnog vremena nastanka i nivoa budućih oporezivih prihoda i strategije planiranja poreske politike. Na dan 31. decembar 2019. godine odložena poreska sredstva su priznata u iznosu od RSD 172.644. Dodatni detalji se nalaze u Napomeni 14.

##### b) Tehnološki vek upotrebe postrojenja i opreme

Rukovodstvo Društva utvrđuje procenjeni korisni vek upotrebe i pripadajuće troškove amortizacije svojih postrojenja i opreme. Ova procena se zasniva na projektovanom životnom ciklusu proizvoda. Taj ciklus se može značajno promeniti usled tehničkih inovacija i konkurentskih poteza kao reakcije na značajne industrijske cikluse. Rukovodstvo će povećati troškove amortizacije ukoliko je vek trajanja kraći od prethodno procenjenih rokova ili će otpisati tehnički zastarela ili ne-strateška sredstva koja se ne koriste ili su prodana.

##### c) Ostala primanja zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza zavisi od brojnih faktora zasnovanih na aktuarskoj osnovi uz primenu brojnih pretpostavki. Pretpostavke koje se koriste pri utvrđivanju neto troškova (prihoda) po osnovu ostalih primanja zaposlenih obuhvataju očekivanu diskontnu stopu. Svaka izmena u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrednost obaveza za ostala primanja zaposlenih.

Društvo utvrđuje odgovarajuću diskontnu stopu svake četvrte godine. To je kamatna stopa koja treba da se primeni pri utvrđivanju sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza za ostala primanja zaposlenih. Pri utvrđivanju odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u obzir kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su izražene u valuti u kojoj će ostala primanja zaposlenih biti isplaćena i čiji rok dospeća približno odgovara roku plaćanja odnosnih obaveza.

Ostale ključne obaveze za penzije su bazirane na trenutnim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su prikazane u Napomeni 31.

##### d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Društvo se rukovodi smernicama MRS 39 da odredi kada je vrednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju umanjena. Ovo određivanje zahteva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrednost ulaganja manja od nabavne vrednosti ulaganja, finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

Društvo ne bi imalo značajan dodatni gubitak ukoliko bi pad u fer vrednosti ispod nabavne vrednosti bio smatran materijalno značajnim ili produženim, s obzirom da je izvršen prenos kumuliranih korekcija fer vrednosti po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava namenjenih prodaji priznatih u kapitalu u bilans uspeha.



### **3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)**

#### **3.2. Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta**

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Društvo iskazuje prihod po fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja. Prihod se iskazuje bez PDV-a, akcize, povraćaja robe, rabata i popusta.

Računovodstveno obuhvatanje akcize je oblast koja zahteva značajne računovodstvene procene i prosuđivanja. Rukovodstvo je razmotrilo uslove MRS 18, zahteve Zakona o akcizi i uslove u kojima Društvo posluje, te je na osnovu toga zaključilo da je priznavanje akcize neto od prihoda opcija koja je primenljiva na Društvo.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Društvo deponuje gotovinu kod tri renomirane banke u Srbiji i trudi se da podjednako distribuira gotovinu kod ovih banaka, kao sredstvo diversifikacije rizika.

Društvo vrednuje nekretnine, postrojenja i opremu po nabavnoj vrednosti. Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) i nije identifikovalo sredstva čija je nadoknativa vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

Društvo vrednuje svoje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti (Napomena 19).



#### 4. Upravljanje finansijskim rizikom

##### 4.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2019. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se smanjio/povećao za RSD 73.018 (2018: RSD 57.544), a kao rezultat negativnih/pozitivnih kursnih razlika koje bi nastale po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2019. godine, odnosno na dan 31. decembar 2018. godine.

(ii) Rizik kamatne stope

Sredstva koja donose prihod od kamate uključuju depozite kod banaka. Budući da Društvo nije zaduženo, rizik od promene kamatne stope ne postoji.

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjenja za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

Ukupno potraživanje od kupaca u zemlji koji duguju Društvu na dan 31. decembar iznosi RSD 4.144.489 što čini oko 83% (31. decembar 2018: 95%) ukupnog iznosa potraživanja od kupaca. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25, Društvo je pregledalo sva svoja potraživanja i procenilo njihovu naplativost.

c) Rizik likvidnosti

Društvo generiše dovoljno likvidnih sredstava kroz ostvarene novčane tokove iz poslovanja. U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.



#### 4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

##### 4.1 Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2018. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	2.748.336	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-
<b>Na dan 31. decembar 2019. godine</b>			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	3.798.263	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-

##### 4.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim interesnim stranama povoljnosti i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo dugovanje.

##### 4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.



**5. Poslovni prihodi**

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	15.143.362	13.375.332
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	6.801.023	7.424.373
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	650.853	542.056
Prihodi od zakupa	2.699	2.950
Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	-	472
Prihodi od prodaje ostalih duvanskih proizvoda (ODP)	-	189
	<b>22.597.937</b>	<b>21.345.372</b>

U gornjoj tabeli je uključena prodaja povezanim licima: naknada za usluge na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 6.801.023 i izvoz robe na inostranom tržištu u ukupnom neto iznosu od RSD 14.399 koji je prikazan u okviru Prihoda od prodaje robe na inostranom tržištu u 2019. godini (2018. godine: Naknada za usluge RSD 7.424.373, izvoz robe RSD 2.127) (Napomena 38).

**6. Poslovni rashodi**

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi (Napomena 8)	7.006.900	7.047.025
Nabavna vrednost prodane robe	6.092.458	5.810.006
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični izdaci (Napomena 7)	1.527.685	1.586.644
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 17,18,19 i 31)	1.351.538	1.178.362
Troškovi materijala	890.637	819.672
Troškovi goriva i energije	277.741	276.881
(Povećanje)/smanjenje vrednosti zaliha	-	5.395
	<b>17.146.959</b>	<b>16.723.985</b>

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Amortizacija NPO (Napomena 18)	1.197.579	1.114.108
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 18, 32)	107.325	-
Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 17)	27.741	33.489
Dodatna rezervisanja (Napomena 31)	18.893	29.098
Amortizacija investicionih nekretnina (Napomena 19)	-	1.667
	<b>1.351.538</b>	<b>1.178.362</b>

**7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Bruto zarade i naknade	1.353.974	1.381.958
Troškovi otpremnina	47.900	36.996
Dodatni dobrovoljni penzijski doprinosi	36.782	36.603
Neiskorišćeni odmori	25.804	46.695
Troškovi poslovnih putovanja	20.261	23.943
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	18.139	19.348
Ostale naknade zaposlenih	11.891	8.355
Ostalo	12.934	32.746
	<u><b>1.527.685</b></u>	<u><b>1.586.644</b></u>

Na dan 31. decembar 2019. godine Društvo je zapošljavalo 570 radnika (31. decembar 2018. godine: 594 radnika).

**8. Ostali poslovni rashodi**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Usluge marketinga i upravljanja	2.645.174	2.527.758
Licence za autorska prava	1.228.651	1.177.010
Transportni i distributivni troškovi	939.497	938.140
Troškovi usluga marketinga	792.374	834.552
Troškovi trećih lica	664.095	712.578
Troškovi održavanja	187.430	174.958
Troškovi konsultanskih usluga	147.529	162.477
Troškovi istraživačkih aktivnosti	67.229	71.735
Troškovi zakupa	61.895	170.455
Troškovi obezbeđenja	45.435	47.991
Troškovi poreza (bez troškova poreza na dobit)	40.539	38.906
Troškovi premije osiguranja	37.458	35.938
Troškovi reprezentacije	30.013	48.644
Ne-dobrotvorne donacije	15.062	3.090
Ostali rashodi	104.519	102.793
	<u><b>7.006.900</b></u>	<u><b>7.047.025</b></u>

Troškovi proizvodnih usluga iznose RSD 3.623.713 (2018: RSD 3.786.618), dok nematerijalni troškovi iznose RSD 3.383.187 (2018: RSD 3.260.407).

**9. Finansijski prihodi**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Pozitivne kursne razlike	67.786	69.248
Prihodi od kamata	58.681	84.524
	<u><b>126.467</b></u>	<u><b>153.772</b></u>

**10. Finansijski rashodi**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Negativne kursne razlike	50.971	70.116
Troškovi kamata - lizing	14.632	-
Troškovi kamata	543	1.007
	<u><b>66.146</b></u>	<u><b>71.123</b></u>

**11. Ostali prihodi**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Prihodi od ukidanja rezervisanja	75.863	18.276
Prihodi od prodaje otpada i ostalog materijala	30.973	48.251
Naplaćena otpisana potraživanja	2.868	48.151
Prihodi od prodaje sredstava	855	25.606
Ostali prihodi	62.346	69.376
	<u><b>172.905</b></u>	<u><b>209.660</b></u>

**12. Ostali rashodi**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Rezervisanja za rezervne delove i robu (Napomena 23)	100.594	62.820
Rashodovanje osnovnih sredstava	55.808	162.373
Manjak na zalihama	99	122
Dobrotvorne donacije	-	51.335
Otpis potraživanja	-	13.233
Ostali rashodi	40.434	41.113
	<u><b>196.935</b></u>	<u><b>330.996</b></u>

**13. Porez na dobit**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Porez na dobit	881.526	752.860
Odloženi porez na dobit (Napomena 14)	(53.550)	128.495
	<u><b>827.976</b></u>	<u><b>881.355</b></u>

Dobitak pre oporezivanja se usaglašava sa troškovima poreza kao što sledi:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Dobitak pre oporezivanja	5.486.668	4.583.794
Teorijski trošak po propisanoj stopi od 15%	823.000	687.569

Poreski efekat stavki koje nisu odbitne ili oporezive:

Rezervisanje za naknade zaposlenima	1.509	2.328
Neposlovni troškovi	1.230	20.014
Donacije, kulturni i humanitarni prilozii	529	5.312
Otpis potraživanja od kupaca	397	2.259
Poreske kazne i kamate, ugovorne kazne i penali	50	147
Ostali poreski neodbitni troškovi (kazne, sudske takse i sl.)	38	979
Nedokumentovani troškovi	35	33
Razlike u periodu priznavanja i plaćanja javnih prihoda	(60)	35
Neisplaćene/(Plaćene) naknade po prestanku radnog odnosa	(773)	3.097
Plaćanja po osnovu izgubljenih sudskih sporova	(2.020)	-
Rezervisanja za sudske sporove	(2.260)	875
Obezvredivanje sredstava, materijala, rezervnih delova i odbitno obezvredivanje iz prethodne godine	(2.264)	(2.298)
Naplaćena otpisana potraživanja	-	(210)
Oporezivi kapitalni dobitak	-	(2.272)

Poreski efekat privremenih razlika

Prilagodjavanje vrednosti osnovnih sredstava	9.475	168.912
Neisplaćene/(Plaćene) naknade po prestanku radnog odnosa	599	(3.097)
Rezervisanja za naknade zaposlenima	(1.509)	(2.328)

<b>Porez na dobit</b>	<u><b>827.976</b></u>	<u><b>881.355</b></u>
-----------------------	-----------------------	-----------------------

Prosečna ponderisana efektivna poreska stopa je bila 15,1% (2018: 19,2%).

**14. Odložena poreska sredstva i obaveze**

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski izvršivo pravo da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. Netirani iznosi su sledeći:

	<b>31-Dec-2019</b>	<b>31-Dec-2018</b>
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknativa u roku dužem od 12 meseci	172.644	119.008
<b>Odložena poreska sredstva</b>	<b>172.644</b>	<b>119.008</b>

Odložena poreska sredstva/obaveze iskazuju se po efektivnoj poreskoj stopi od 15% na dan 31. decembar 2019. godine.

Promene odloženih poreskih sredstava/obaveza su prikazane u tabeli:

	Razlika knjigovodstvene i poreske vrednosti NPO	Obaveze za penzije i jubilarne nagrade	Kratkoročna rezervisanja	Revalorizacione rezerve	Tržišna vrednost akcija	Ukupno
<b>Stanje 01. januar 2018. godine</b>	<b>229.101</b>	<b>21.179</b>	-	<b>(4.887)</b>	<b>343</b>	<b>245.736</b>
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	(133.920)	2.328	3.097	-	-	(128.495)
Direktno na teret kapitala	-	-	-	1.823	(56)	1.767
<b>Stanje 31. decembar 2018. godine</b>	<b>95.181</b>	<b>23.507</b>	<b>3.097</b>	<b>(3.064)</b>	<b>287</b>	<b>119.008</b>
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	52.640	1.509	(599)	-	-	53.550
Direktno na teret kapitala	-	-	-	117	(31)	86
<b>Stanje 31. decembar 2019. godine</b>	<b>147.821</b>	<b>25.016</b>	<b>2.498</b>	<b>(2.947)</b>	<b>256</b>	<b>172.644</b>

**15. Zarada po akciji**

Osnovna zarada po akciji izražava se tako što se dobit koja pripada akcionarima Društva koji poseduju obične akcije podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje drži kao otkupljene sopstvene akcije.

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Neto dobit za godinu	4.658.692	3.702.439
Ponderisani prosečan broj običnih akcija (u hiljadama)	6.510	6.510
<b>Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)</b>	<b>396.33</b>	<b>313,08</b>

**16. Dividenda po akciji**

Dana 31. maja 2019. godine Skupština akcionara je usvojila Odluku o isplati dividende u iznosu od RSD 3.702.439 za finansijsku 2018. godinu. Pomenutom Odlukom, Skupština akcionara je odobrila isplatu i to: vlasnicima I klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 344,3785 po akciji, akcionarima vlasnicima II klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 333,0785 po akciji, akcionarima vlasnicima III klase preferencijalnih akcija iznos od RSD 328,0785 po akciji, a akcionarima vlasnicima običnih akcija iznos od RSD 313,0785 (iznos dividende po akciji iskazan je u RSD, a ne u '000 RSD). Dana 26.06.2019. godine, Društvo je izvršilo isplatu dividende svim manjinskim akcionarima koji su imali svojstvo akcionara na dan dividende, odnosno 31. decembar 2018. godine i koji su Društvu dostavili validne

**16. Dividenda po akciji (nastavak)**

podatke o broju svog tekućeg računa najkasnije do 01.06.2019. godine. Dana 26.08.2019. godine, Društvo je izvršilo isplatu dividende većinskom akcionaru Philip Morris Holland Holdings BV.

**17. Nematerijalna ulaganja**

	Pravo na korišćenje zemljišta	Kompjuterski softver i licence	Interno generisan softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
<b>Na dan 01. januar 2018. godine</b>					
Neotpisana vrednost	476.531	-	53.846	14.843	545.220
Povećanja u toku godine	-	-	-	9.971	9.971
Prenos na nem. osn. Sred	-	4.968	16.459	(21.427)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	-	-	-
Otpis – Nabav. vred.	(14.165)	-	-	-	(14.165)
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(561)	(32.928)	-	(33.489)
	<b>462.366</b>	<b>4.407</b>	<b>37.377</b>	<b>3.387</b>	<b>507.537</b>
<b>Na dan 31. decembar 2018. godine</b>					
Nabavna vrednost	462.366	32.509	533.462	3.387	1.031.724
Akumulirana amortizacija	-	(28.102)	(496.085)	-	(524.187)
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>462.366</b>	<b>4.407</b>	<b>37.377</b>	<b>3.387</b>	<b>507.537</b>
<b>Na dan 01. januar 2019. godine</b>					
Neotpisana vrednost	462.366	4.407	37.377	3.387	507.537
Povećanja u toku godine	-	-	-	6.023	6.023
Prenos na nem. osn. Sred	-	-	8.993	(8.993)	-
Prenos na osnovna sredstva	6.451	-	-	-	6.451
Otpis – Nabav. vred.	(1.073)	-	-	-	(1.073)
Otpis – Akumu.amort.	-	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(1.656)	(26.085)	-	(27.741)
	<b>467.744</b>	<b>2.751</b>	<b>20.285</b>	<b>417</b>	<b>491.197</b>
<b>Na dan 31. decembar 2019. godine</b>					
Nabavna vrednost	467.744	32.509	542.455	417	1.043.125
Akumulirana amortizacija	-	(29.758)	(522.170)	-	(551.928)
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>467.744</b>	<b>2.751</b>	<b>20.285</b>	<b>417</b>	<b>491.197</b>

Amortizacija nematerijalnih ulaganja za 2019. godinu u iznosu od RSD 27.741 (2018: RSD 33.489) je uključena u "Troškove amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Interno generisani troškovi uključuju troškove ulaganja u razvoj softvera i ostale interno stvorene troškove koji ispunjavaju kriterijume za priznavanje nematerijalnih ulaganja. Korisni vek ovih sredstava je od 3 do 5 godina.

**18. Nekretnine, postrojenja i oprema**

Na dan 01.01.2018.	Zemljište i unapredjenja na zemljištu	Zgrade	Postrojenja i oprema	Ulaganje u tuđe nekretnine	Ostalo NPO	NP&O u pripremi	Avansi za NPO	Ukupno
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>82.468</b>	<b>1.541.616</b>	<b>4.003.571</b>	<b>2.229</b>	<b>7.201</b>	<b>1.057.136</b>	<b>51.056</b>	<b>6.745.277</b>
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	917.071	56.445	973.516
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	102.681	(102.681)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	-	57.262	1.547.643	-	-	(1.604.905)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.014)	(111.327)	(998.253)	(514)	-	-	-	(1.114.108)
Otpis – Trošak	-	(48.456)	(600.641)	-	-	-	-	(649.097)
Otpis - Akum.amort.	-	37.582	379.949	-	-	-	-	417.531
Reklasifikacija								
(i) na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(21.427)	-	(21.427)
(ii) na bilans stanja	-	(2.993)	2.993	-	-	-	-	-
(iii) na bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Na dan 31.12.2018.</b>	<b>78.454</b>	<b>1.473.684</b>	<b>4.335.262</b>	<b>1.715</b>	<b>7.201</b>	<b>450.556</b>	<b>4.820</b>	<b>6.351.692</b>
Nabavna vrednost	122.107	3.251.425	10.983.763	23.293	7.201	450.556	4.820	14.843.165
Akumulirana amort.	(43.653)	(1.777.741)	(6.648.501)	(21.578)	-	-	-	(8.491.473)
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>78.454</b>	<b>1.473.684</b>	<b>4.335.262</b>	<b>1.715</b>	<b>7.201</b>	<b>450.556</b>	<b>4.820</b>	<b>6.351.692</b>
<b>Na dan 01.01.2019.</b>	<b>78.454</b>	<b>1.473.684</b>	<b>4.335.262</b>	<b>1.715</b>	<b>7.201</b>	<b>450.556</b>	<b>4.820</b>	<b>6.351.692</b>
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>78.454</b>	<b>1.473.684</b>	<b>4.335.262</b>	<b>1.715</b>	<b>7.201</b>	<b>450.556</b>	<b>4.820</b>	<b>6.351.692</b>
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	932.779	15.993	948.772
Prenos sa avansa na NPO u pripremi	-	-	-	-	-	18.836	(18.836)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	8.628	3.961	523.726	-	-	(536.315)	-	-
Pravo na korišćenje osnovnih sredstava	-	80.684	223.120	-	-	-	-	303.804
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(4.150)	(105.502)	(1.087.412)	(515)	-	-	-	(1.197.579)
Godišnja amortizacija – pravo na korišćenje osnovnih sredstava	-	(36.215)	(71.110)	-	-	-	-	(107.325)
Otpis – Trošak	-	-	(408.975)	-	-	-	-	(408.975)
Otpis - Akum.amort.	-	-	351.477	-	-	-	-	351.477
Otpis – Trošak - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	(1.059)	(1.598)	-	-	-	-	(2.657)
Otpis - Akum.amort. - pravo na korišćenje osn. sredstava	-	1.059	1.598	-	-	-	-	2.657
Reklasifikacija								
(i) na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	(8.993)	-	(8.993)
(ii) na bilans stanja	-	-	-	-	-	-	-	-
(iii) na bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Na dan 31.12.2019.</b>	<b>82.932</b>	<b>1.416.612</b>	<b>3.866.088</b>	<b>1.200</b>	<b>7.201</b>	<b>856.863</b>	<b>1.977</b>	<b>6.232.873</b>
Nabavna vrednost	130.735	3.335.011	11.320.036	23.293	7.201	856.863	1.977	15.675.116
Akumulirana amort.	(47.803)	(1.918.399)	(7.453.948)	(22.093)	-	-	-	(9.442.243)
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>82.932</b>	<b>1.416.612</b>	<b>3.866.088</b>	<b>1.200</b>	<b>7.201</b>	<b>856.863</b>	<b>1.977</b>	<b>6.232.873</b>

Društvo nije davalo založna prava na nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembar 2019. godine.

Amortizacija NPO u iznosu od RSD 1.197.579 (2018: RSD 1.114.108) je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha (Napomena 6).

**18. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)**

Povećanje NPO sa NPO u pripremi u iznosu od RSD 536.315 se odnosi na povećanje proizvodnih kapaciteta u iznosu od RSD 523.726, povećanje vrednosti unapređenja zemljišta od RSD 8.628 i povećanje vrednosti zgrada u iznosu od RSD 3.961.

Amortizacija Prava na korišćenje osnovnih sredstava u iznosu od RSD 107.325 je uključena u "Troškove amortizacije" u bilansu uspeha (Napomena 6).

Ukupan iznos od RSD 408.975 otpisa-troška odnosi se na otpis mašina i opreme u iznosu od RSD 353.732, na otpis informacione tehnologije i nameštaja u iznosu od RSD 49.890 i na prodaju sredstava u iznosu od RSD 5.353

**19. Investicione nekretnine**

	<u>Zgrade date u zakup</u>	<u>Ukupno</u>
<b>Na dan 01. januar 2018. godine</b>		
Neotpisana vrednost	1.667	1.667
Povećanje	-	-
Otpis – Nabavna vrednost	-	-
Otpis – Akumulirana amortizacija	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	(1.667)	(1.667)
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Na dan 31. decembar 2018. godine</b>		
Nabavna vrednost	15.946	15.946
Akumulirana amortizacija	(15.946)	(15.946)
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Na dan 01. januar 2019. godine</b>		
Neotpisana vrednost	-	-
Povećanje	-	-
Otpis – Nabavna vrednost	-	-
Otpis – Akumulirana amortizacija	-	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	-
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Na dan 31. decembar 2019. godine</b>		
Nabavna vrednost	15.946	15.946
Akumulirana amortizacija	(15.946)	(15.946)
<b>Neotpisana vrednost</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

Amortizacija za 2018. godinu u iznosu od RSD 1.667 je uključena u „Troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).



**20. Dugoročna finansijska sredstva**

	% učešća	31-Dec-2019	% učešća	31-Dec-2018
<b>1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju</b>				
Novosadski Sajam	< 5%	2.470	< 5%	1.880
<b>Neto finansijska sredstva raspoloživa za prodaju</b>		<b>2.470</b>		<b>1.880</b>
<b>Ukupno dugoročna finansijska sredstva</b>		<b>2.470</b>		<b>1.880</b>

*Ulaganja*

Fer vrednost finansijskih sredstava Novosadskog sajma je utvrđena tržišnom cenom na dan 31. decembar 2019. godine.

Promene na finansijskim sredstvima Novosadskog sajma raspoloživim za prodaju su prikazane u tabeli ispod:

	2019	2018
<b>Na dan 1. januar</b>	<b>1.880</b>	<b>1.511</b>
Revalorizacija	212	369
Povećanje broja akcija	207	-
Povećanje nominalne vrednosti akcija	171	-
<b>Na dan 31. decembar</b>	<b>2.470</b>	<b>1.880</b>

Revalorizacija finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u iznosu od RSD 212 uključuje povećanje revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 181 (Napomene 28 i 29) i obaveze za odloženi porez u iznosu od RSD 31 (Napomena 14).

**21. Ostala dugoročna finansijska sredstva**

	31-Dec-2019	31-Dec-2018
Zajmovi proizvođačima duvana	84.829	85.698
Dugoročni stambeni krediti zaposlenima	33.693	38.213
Rezervisanja za ostala dugoročna finansijska sredstva	(109.296)	(109.068)
	<b>9.226</b>	<b>14.843</b>

**22. Finansijski instrumenti po kategorijama**

Finansijska sredstva i obaveze koja se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli ispod:

(i) Na dan 31. decembar 2018. godine

	<b>Zajmovi i potraživanja</b>	<b>Raspoloživo za prodaju</b>	<b>Ukupno</b>
<b>Sredstva prema bilansu stanja</b>			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	3.885.755	-	3.885.755
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	3.811.769	-	3.811.769
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	38.213	-	38.213
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	1.880	1.880
<b>Ukupno</b>	<b>7.735.737</b>	<b>1.880</b>	<b>7.737.617</b>

	<b>Ostale finansijske obaveze</b>
<b>Obaveze prema bilansu stanja</b>	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	2.748.336
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	224.709
	<b>2.973.045</b>

(ii) Na dan 31. decembar 2019. godine

	<b>Zajmovi i potraživanja</b>	<b>Raspoloživo za prodaju</b>	<b>Ukupno</b>
<b>Sredstva prema bilansu stanja</b>			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 26)	5.657.507	-	5.657.507
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (Napomena 25)	5.101.200	-	5.101.200
Dugoročni krediti zaposlenima (Napomena 21)	33.693	-	33.693
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	-	2.470	2.470
<b>Ukupno</b>	<b>10.792.400</b>	<b>2.470</b>	<b>10.794.870</b>

	<b>Ostale finansijske obaveze</b>
<b>Obaveze prema bilansu stanja</b>	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa (Napomena 33)	3.798.263
Ostale kratkoročne obaveze (Napomena 34)	217.034
	<b>4.015.297</b>

**23. Zalihe**

	<b>31-Dec-2019</b>	<b>31-Dec-2018</b>
Roba	1.171.804	1.308.216
Rezervni delovi	228.503	338.280
Dati avansi za usluge i materijal	26.991	6.307
Materijal	4.644	48.543
Gotovi proizvodi	511	511
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	39.702
Ispravka vrednosti – roba	-	(1.255)
Ispravka vrednosti – gotovi proizvodi	(511)	(511)
Ispravka vrednosti – materijal i rezervni delovi	(63.109)	(70.311)
	<b>1.368.833</b>	<b>1.669.482</b>

Promene na ispravci vrednosti robe prikazane su u tabeli ispod:

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
<b>Na početku perioda</b>	<b>1.255</b>	<b>9.576</b>
Dodatno umanjeње vrednosti	-	1.664
Otpis	(1.255)	(10.762)
Ostalo	-	777
<b>Na kraju perioda</b>	<b>-</b>	<b>1.255</b>

Promene na ispravci vrednosti gotovih proizvoda prikazane su u tabeli ispod:

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
<b>Na početku perioda</b>	<b>511</b>	<b>23.225</b>
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	-	-
Otpis	-	(21.644)
Ostalo	-	(1.070)
<b>Na kraju perioda</b>	<b>511</b>	<b>511</b>

Promene na ispravci vrednosti zaliha materijala i rezervnih delova prikazane su u tabeli ispod:

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
<b>Na početku perioda</b>	<b>70.311</b>	<b>75.833</b>
Dodatno umanjeње vrednosti (Napomena 12)	100.594	61.156
Otpis	(107.796)	(50.718)
Ostalo	-	(15.960)
<b>Na kraju perioda</b>	<b>63.109</b>	<b>70.311</b>

**24. Sredstva namenjena prodaji**

	<b>2019</b>	<b>2018</b>
<b>Na početku perioda</b>	<b>39.702</b>	<b>57.422</b>
Prodana sredstva	-	(17.720)
Prenos u registar osnovnih sredstava	(6.451)	-
Prenos na potraživanje	(33.251)	-
<b>Na kraju perioda</b>	<b>-</b>	<b>39.702</b>

**25. Potraživanja**

	<b>31-Dec-2019</b>	<b>31-Dec-2018</b>
Potraživanja od kupaca – na domaćem tržištu	4.144.489	3.523.325
Potraživanja od kupaca – povezana lica na inostranom tržištu	783.314	142.416
Potraživanja od kupaca – na inostranom tržištu	57.822	47.494
<b>Potraživanja – bruto</b>	<b>4.985.625</b>	<b>3.713.235</b>
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	(17.738)	(17.738)
<b>Potraživanja – neto</b>	<b>4.967.887</b>	<b>3.695.497</b>
Ostala potraživanja	156.889	142.932
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(23.576)	(26.660)
<b>Ostala potraživanja – neto</b>	<b>133.313</b>	<b>116.272</b>
<b>Ukupno potraživanja</b>	<b>5.101.200</b>	<b>3.811.769</b>

Društvo na mesečnom nivou vrši ispravku vrednosti potraživanja od trećih lica starijih od 60 dana od datuma dospeća. U donjoj tabeli je prikazana starosna analiza potraživanja od kupaca (uključujući i povezana pravna lica):

	<b>31-Dec-2019</b>	<b>31-Dec-2018</b>
Do 30 dana	4.967.520	3.694.925
Od 30 do 180 dana	367	572
Preko 180 dana	17.738	17.738
	<b>4.985.625</b>	<b>3.713.235</b>

Knjigovodstvene vrednosti potraživanja (u RSD protivvrednosti) Društva od kupaca (uključujući potraživanja od povezanih pravnih lica) iskazane su u sledećim valutama:

	<b>31-Dec-2019</b>	<b>31-Dec-2018</b>
Dinar (RSD)	4.144.489	3.523.325
Euro (EUR)	839.201	178.883
Američki dolar (USD)	1.935	11.027
	<b>4.985.625</b>	<b>3.713.235</b>

**25. Potraživanja (nastavak)**

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po dospelosti prikazana su u tabeli ispod:

	<u>31-Dec-2019</u>	<u>31-Dec-2018</u>
Nedospela potraživanja	4.967.887	3.695.497
Dospela potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti	17.738	17.738
<b>Ukupno potraživanja bruto</b>	<b><u>4.985.625</u></b>	<b><u>3.713.235</u></b>

Promene na poziciji ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<b>Na početku perioda</b>	<b>17.738</b>	<b>18.829</b>
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	-	(420)
Potraživanja otpisana tokom godine kao nenaplativa	-	(671)
<b>Na kraju perioda</b>	<b><u>17.738</u></b>	<b><u>17.738</u></b>

Promene na ispravci vrednosti ostalih potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<b>Na početku perioda</b>	<b>26.660</b>	<b>124.240</b>
Dodatno rezervisanje (avansi i depoziti za zakup)	3.498	4.569
Kursne razlike	(13)	(6)
Ukinuta neiskorišćena rezervisanja	(6.569)	(102.143)
<b>Na kraju perioda</b>	<b><u>23.576</u></b>	<b><u>26.660</u></b>

Povećanje i smanjenje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru „ostalih rashoda/ostalih prihoda“ u bilansu uspeha (Napomene 11 i 12). Iznosi prethodno ispravljeni, otpisuju se ukoliko se ne očekuje da će biti naplaćeni.

**26. Gotovina i gotovinski ekvivalenti**

	<u>31-Dec-2019</u>	<u>31-Dec-2018</u>
Gotovina u banci	5.656.127	3.881.864
Razgraničeni prihodi od kamata na kratkoročne depozite	1.380	3.891
<b>Ukupno</b>	<b><u>5.657.507</u></b>	<b><u>3.885.755</u></b>

**27. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja**

	31-Dec-2019	31-Dec-2018
Unapred plaćena akciza	3.802.518	3.823.358
Porez na dodatu vrednost	1.438.802	1.944.221
Ostali unapred plaćeni troškovi	71.045	33.139
Razgraničeni porez na dodatu vrednost (odobrenja)	17.763	16.420
	<b>5.330.128</b>	<b>5.817.138</b>

**28. Kapital**

Na dan 31. decembar 2019. godine, kapital Društva se sastoji od 11.461.033 akcija, vrednosti od RSD 1.000 po akciji, od čega 6.510.054 običnih akcija sa pravom glasa i pravom na dividende i 4.950.979 preferencijalnih akcija bez prava glasa.

Vlasnici preferencijalnih akcija I klase imaju pravo na prioritetnu dividendu čiji je iznos najmanje jednak prosečnoj kamatnoj stopi na oročene dinarske depozite preko dvanaest meseci koju priznaje banka kod koje Društvo ima najveći dinarski depozit. U toku 2019. godine ova kamata iznosila je 3,34% kod OTP banke kod koje je Društvo imalo najveće dinarske depozite u 2019. godini.

Vlasnici preferencijalnih akcija II klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 2% nominalne vrednosti akcija.

Vlasnici preferencijalnih akcija III klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 1,5% nominalne vrednosti akcija.

Dodatno, vlasnici svih preferencijalnih akcija imaju pravo na dividendu koja se raspodeljuje vlasnicima običnih akcija.

Vlasnička struktura običnih akcija na dan 31. decembar je prikazana u sledećoj tabeli (% vlasništva):

	2019	2018
Philip Morris Holland Holdings B.V.	83,6	83,6
Akcionarski fond	16,2	16,2
Manjinski akcionari	0,2	0,2
	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>

Promene na kapitalu su prikazane na sledeći način:

	Akcijski kapital	Ostali sveobuhvatni rezultat	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
<b>Na dan 01. januar 2018. godine</b>	<b>11.461.033</b>	<b>32.300</b>	<b>3.840.206</b>	<b>(145.750)</b>	<b>15.187.789</b>
Usklađivanje tržišne vrednosti – povećanje u rev. rezervama	-	313	-	-	313
Smanjenje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	710	-	-	710
Beneficije zaposlenima	-	(10.322)	-	-	(10.322)
Dobit za godinu	-	-	3.702.439	-	3.702.439
Isplaćena dividenda za 2017. godinu	-	-	(3.840.206)	-	(3.840.206)
<b>Na dan 31. decembar 2018. godine</b>	<b>11.461.033</b>	<b>23.001</b>	<b>3.702.439</b>	<b>(145.750)</b>	<b>15.040.723</b>
Usklađivanje tržišne vrednosti – povećanje u rev. rezervama	-	181	-	-	181
Povećanje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	964	-	-	964
Beneficije zaposlenima	-	(664)	-	-	(664)
Dobit za period	-	-	4.658.692	-	4.658.692
Isplaćena dividenda za 2018. godinu	-	-	(3.702.439)	-	(3.702.439)
<b>Na dan 31. decembar 2019. godine</b>	<b>11.461.033</b>	<b>23.482</b>	<b>4.658.692</b>	<b>(145.750)</b>	<b>15.997.457</b>



## 28. Kapital (nastavak)

### *Otkupljene sopstvene akcije*

U 2011. i 2010. godini Društvo je otkupilo 56.975 preferencijalnih akcija I klase od akcionara nesaglasnih sa odlukama skupštine čime je steklo sopstvene akcije. Ukupna plaćena suma za sticanje ovih akcija iznosi RSD 145.750. Akcije imaju tretman sopstvenih akcija.

## 29. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve predstavljaju rezerve formirane po osnovu efekata u promeni fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i rezervi za penzije i kompenzacije na osnovu plaćanja akcijama.

	2019	2018
<b>Stanje na dan 1. januar</b>	<b>23.001</b>	<b>32.300</b>
Povećanje/(Smanjenje) beneficija zaposlenima	964	710
Povećanje/(Smanjenje) tržišne vrednosti – Novosadski sajam	181	313
Beneficije za penzije	(664)	(10.322)
<b>Na kraju perioda</b>	<b>23.482</b>	<b>23.001</b>

Revalorizacione rezerve uključuju i aktuarske dobitke/gubitke proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

### *Penzioni planovi*

Društvo je odložilo efekat aktuarskih dobitaka/gubitaka kroz poziciju ostalog sveobuhvatnog rezultata a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima“ i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Aktuarski dobitci i gubici koji proističu iz iskustvenih korekcija i promena u aktuarskim pretpostavkama knjžiše se na teret ili u korist kapitala u okviru ostalog finansijskog rezultata u periodu u kome su nastali. Troškovi minulog rada priznaju se odmah u okviru bilansa uspeha.

### *Plaćanje akcijama*

Na nivou Matičnog Društva postoji poseban plan naknada za rukovodioce koji se primenjuje u svim Društvima koja posluju u sastavu Matičnog Društva. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama PMI Inc. nakon ispunjenja određenih uslova i primljene akcije predstavljaju dugoročnu kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu Matičnog Društva nakon trogodišnjeg perioda službe.

Troškovi kompenzacije u akcijama su ustanovljeni pozivanjem na fer vrednost datih instrumenata kapitala odmerene na datum dodeljivanja. Fer vrednost se poziva na tržišnu cenu običnih akcija Matičnog Društva na datum dodeljivanja prava na naknadu zaposlenom. Troškovi se priznaju ravnomerno tokom celog perioda izvršenja kao trošak beneficija zaposlenih sa odgovarajućim rezervisanjima na kapitalu.



### 30. Neraspoređena dobit

Promene na računu neraspoređene dobiti su bile kao što sledi:

	2019	2018
<b>Na početku perioda</b>	<b>3.702.439</b>	<b>3.840.206</b>
Dobit za period	4.658.692	3.702.439
Odobren iznos za isplatu dividende iz prethodne godine (Napomena 16)	(3.702.439)	(3.840.206)
<b>Na kraju perioda</b>	<b>4.658.692</b>	<b>3.702.439</b>

### 31. Dugoročna rezervisanja

Promene na računu su bile kao što sledi:

	Jubilarnе nаgrаde	Nаknаde pо оdlаsku u pеnziju	Sudski spороvi i оstаlа rezervisаnjа	Ukupno
<b>Na dan 01. januar 2018. godine</b>	<b>50.369</b>	<b>51.090</b>	<b>105.001</b>	<b>206.460</b>
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(7.603)	-	(6.010)	(13.613)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	18.645	4.620	5.833	29.098
Troškovi minulog rada	-	1.591	-	1.591
Ukidanje rezervisanja	-	-	-	-
Prenos aktuarskog dobitka na rezerve	-	10.553	-	10.553
Revalorizacija	-	-	-	-
<b>Na dan 31. decembar 2018. godine</b>	<b>61.411</b>	<b>67.854</b>	<b>104.824</b>	<b>234.089</b>
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(16.058)	-	(13.468)	(29.526)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	12.208	6.685	-	18.893
Troškovi minulog rada	-	780	-	780
Ukidanje rezervisanja	-	-	(15.067)	(15.067)
Prenos aktuarskog gubitka na rezerve	-	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-	-
<b>Na dan 31. decembar 2019. godine</b>	<b>57.561</b>	<b>75.319</b>	<b>76.289</b>	<b>206.169</b>

Rezervisanja izvršena u 2019. godini prikazana su u okviru Troškovi amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Dugoročna rezervisanja za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju procenjuju se od strane eksternog nezavisnog aktuara svake četvrte godine. Osnovne aktuarske pretpostavke za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju prikazane su kao što sledi:

	2019	2018
Diskontna stopa	4,80%	4,80%
Buduće povećanje zarada	3,00%	3,00%
Smrtnost	EVK90	EVK90
Godine starosti za odlazak u penziju	Po sticanju jednog od uslova za penziju	





### 32. Obaveze po osnovu lizinga

Prilikom primene MSFI 16, Društvo je priznalo obaveze po osnovu lizinga koji je prethodno bio klasifikovan kao "Operativni lizing" po principima MRS 17 "Lizing". Ove obaveze su odmerene po osnovu preostalih rata plaćanja za lizing, diskontovanih korišćenjem inkrementalne kamatne stope zaduživanja Društva na dan 01. januar 2019. godine. Prosečna ponderisana inkrementalna kamatna stopa zaduživanja Društva primenjena na obaveze po osnovu lizinga na dan 01. januar 2019. godine iznosila je 7,60%.

	<u>31-Dec-2019</u>
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga	99.060
Kratkoročne obaveze po osnovu lizinga	114.061
	<u>213.121</u>

Rashodi po osnovu lizinga priznati u okviru Bilansa uspeha:

	<u>31-Dec-2019</u>
Amortizacija prava na korišćenje osnovnih sredstava (Napomene 6, 18)	107.325
Troškovi koji se odnose na kratkoročni lizing (Napomene 7 i 8)	62.389
Troškovi kamata po osnovu lizinga (Napomena 10)	14.632
Troškovi koji se odnose na lizing sredstava male vrednosti koja nisu prikazana kao kratkoročni lizing (Napomena 8)	5.843
Troškovi koji se odnose na varijabilna plaćanja lizinga koja nisu uključena u obaveze za lizing (Napomena 8)	4.850
	<u>195.039</u>

### 33. Obaveze iz poslovanja

	<u>31-Dec-2019</u>	<u>31-Dec-2018</u>
Dobavljači – povezana pravna lica na inostranom tržištu	2.219.179	1.283.841
Dobavljači – na domaćem tržištu	1.321.557	1.157.285
Dobavljači – povezana pravna lica na domaćem tržištu	153.714	134.382
Dobavljači – na inostranom tržištu	103.813	172.828
	<u>3.798.263</u>	<u>2.748.336</u>

Rokovi i uslovi koji se odnose na povezana pravna lica su iskazani u Napomeni 38.

### 34. Ostale kratkoročne obaveze

	<u>31-Dec-2019</u>	<u>31-Dec-2018</u>
Obaveze za zarade i ostale kratkoročne obaveze	175.274	164.011
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmori	26.723	46.923
Obaveze za dividendu	15.037	13.775
	<u>217.034</u>	<u>224.709</u>

**35. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja**

	<b>31-Dec-2019</b>	<b>31-Dec-2018</b>
Obaveza za akcizu	2.999.732	2.996.890
Razgraničeni troškovi	735.193	856.890
Obaveza za porez na dobit	191.620	82.868
Ostali porezi i doprinosi	46.825	32.275
	<b>3.973.370</b>	<b>3.968.923</b>

Razgraničeni troškovi u iznosu od RSD 735.193 (2018: RSD 856.890) obuhvataju:

	<b>31-Dec-2019</b>	<b>31-Dec-2018</b>
Podsticaji za trgovinu	257.648	294.964
Direktni troškovi marketinga	114.474	180.566
Usluge distribucije	97.640	99.561
Obezbedjenje, čišćenje i pomoćno osoblje	53.247	60.085
Troškovi održavanja	35.922	32.364
Agencijske, konsultantske, revizorske i pravne usluge	28.246	26.885
Troškovi komunalnih usluga	24.301	36.866
Primanja zaposlenih (uključujući poreze)	17.648	15.115
Transport i špedicija	16.288	32.151
Donacije	14.479	591
Usluge kafeterije	5.553	11.608
Ostalo	69.747	66.134
	<b>735.193</b>	<b>856.890</b>

**36. Vanbilansna sredstva i obaveze**

	<b>31-Dec-2019</b>	<b>31-Dec-2018</b>
Materijali, poluproizvodi i roba u tuđem vlasništvu	7.987.454	5.904.441
Garancije za akcizu, carine i PDV	5.400.000	5.400.000
Dodatno penziono osiguranje	518.845	482.045
	<b>13.906.299</b>	<b>11.786.486</b>

**37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza**

Društvo usaglašava potraživanja i obaveze sa svojim poslovnim partnerima u 2019. godini sa stanjima na kontima ili zapisnika o poredjenju. Rezultati usaglašavanja izvršenih u izveštajnom periodu su zadovoljavajući.

**38. Transakcije sa povezanim pravnim licima**

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc, New York, SAD.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan 31. decembar 2019. godine i 31. decembar 2018. godine sastoje se iz sledećeg:

<u>a) Salda sa povezanim pravnim licima</u>	<u>Odnos</u>	<u>31-Dec-2019</u>	<u>31-Dec-2018</u>
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	783.314	142.416
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano	(2.372.893)	(1.418.223)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
<b>Ukupno</b>		<b>(1.589.579)</b>	<b>(1.275.807)</b>

Salda potraživanja sa povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

<u>i) Povezano pravno lice</u>	<u>31-Dec-2019</u>	<u>31-Dec-2018</u>
Philip Morris Products S.A.	780.901	135.713
Philip Morris Services S.A.	1.934	2.088
Philip Morris BH d.o.o. Sarajevo	451	849
Philip Morris Manufacturing GMBH	20	-
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	8	447
PMI Engineering S.A.	-	1.544
Philip Morris Albania SH.P.K.	-	827
Philip Morris Manufacturing Senegal S.A.R.L.	-	738
UAB Philip Morris Lietuva	-	139
Philip Morris Investments B.V.	-	67
Philsa Philip Morris Sabanci	-	4
<b>Ukupno</b>	<b>783.314</b>	<b>142.416</b>

**38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)**

Salda obaveza prema povezanim pravnim licima prikazana su u tabeli ispod:

<u>ii) Povezano pravno lice</u>	<u>31-Dec-2019</u>	<u>31-Dec-2018</u>
Philip Morris Products S.A.	(1.420.336)	(967.887)
UAB Philip Morris Lietuva	(311.713)	-
Philip Morris Global Brands INC.	(187.369)	(123.133)
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	(153.714)	(134.382)
AO Philip Morris Izhora	(88.900)	(21.797)
Philip Morris Products S.A. OC Division	(84.547)	(94.711)
Philip Morris International IT	(39.627)	(43.061)
PMI Service Center Europe	(34.366)	(21.020)
Philip Morris Korea INC.	(16.452)	-
Philip Morris Montenegro LTD	(14.155)	(5.142)
Philip Morris Services S.A.	(13.509)	(6.975)
Philip Morris Ukraine	(8.083)	-
Philip Morris CR A.S.	(122)	(115)
<b>Ukupno</b>	<b>(2.372.893)</b>	<b>(1.418.223)</b>

<u>b) Transakcije sa povezanim pravnim licima</u>	<u>Odnos</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	6.815.422	7.426.500
Nabavke	povezano	6.123.528	6.375.451
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.613.222	3.483.049
Isplaćena dividenda	matično	3.099.934	3.215.268

Prihod od prodaje sa povezanim pravnim licima prikazan je u tabeli ispod:

<u>i) Povezano pravno lice</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Philip Morris Products S.A.	6.801.023	7.424.373
Philip Morris BH d.o.o. Sarajevo	10.362	850
Philip Morris Albania SH.P.K.	3.958	830
Philsa Philip Morris Sabanci	33	-
PMFTC, INC.	23	-
Philip Morris Manufacturing GMBH	20	-
Philip Morris Manufacturing Senegal S.A.R.L.	3	-
Philip Morris Tutunski Kombinat Skoplje	-	447
<b>Ukupno</b>	<b>6.815.422</b>	<b>7.426.500</b>

**38. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)**

Nabavke od povezanih pravnih lica prikazane su u tabeli ispod:

<u>ii) Povezano pravno lice</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Philip Morris Products S.A.	(5.443.204)	(6.010.610)
UAB Philip Morris Lietuva	(311.789)	-
AO Philip Morris Izhora	(185.807)	(318.608)
Philip Morris Korea INC.	(171.473)	-
Philip Morris Ukraine	(9.703)	-
Philsa Philip Morris Sabanci	(686)	(479)
Philip Morris Manufacturing GMBH	(294)	(98)
Tabaqueira- Empresa Industria	(292)	-
Philip Morris Polska S.A.	(137)	(650)
Philip Morris CR A.S.	(122)	(115)
Philip Morris Investments B.V.	(21)	-
Papastratos Cigarette	-	(43.835)
Philip Morris Products S.A. Manufacturing	-	(679)
Philip Morris Romania S.R.L.	-	(377)
<b>Ukupno</b>	<b>(6.123.528)</b>	<b>(6.375.451)</b>

Ostali troškovi poslovanja iz transakcija sa povezanim pravnim licima prikazani su u tabeli ispod:

<u>iii) Povezano pravno lice</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Philip Morris Services d.o.o. Beograd	(1.618.485)	(1.573.520)
Philip Morris Global Brands INC.	(716.620)	(708.885)
Philip Morris Products S.A. OC Division	(462.213)	(441.871)
Philip Morris Products S.A.	(310.182)	(286.364)
Philip Morris International IT	(280.635)	(239.471)
PMI Service Center Europe	(118.037)	(107.483)
Philip Morris Services S.A.	(57.849)	(62.813)
Philip Morris Montenegro LTD	(37.247)	(39.586)
CTPM International SA	(10.730)	(16.975)
Philip Morris International INC.	(1.224)	(924)
AO Philip Morris Izhora	-	(3.990)
Papastratos Cigarette	-	(1.167)
<b>Ukupno</b>	<b>(3.613.222)</b>	<b>(3.483.049)</b>

**Naknade ključnom rukovodstvu**

Naknada koja se isplaćuje ključnom rukovodstvu za njihove usluge, bilo da su ostvarili puno radno vreme ili honorarni rad, obuhvata platu po ugovoru. Dodatne naknade i kompenzacije mogu se isplatiti rukovodstvu za usluge u tom svojstvu, a takođe i za prisustvo sednicama Odbora direktora.

Ukupna naknada za ključno rukovodstvo za 2019. godinu uključena u bilans uspeha iznosi RSD 10.565 (2018: RSD 13.800).



### 39. Potencijalne obaveze

#### i) Pitanja zaštite životne sredine

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Društvo nije iskazalo obaveze na dan 31. decembar 2019. godine za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Rukovodstvo ne smatra da su troškovi vezani za zaštitu životne sredine značajni.

#### ii) Sudski sporovi

Na dan 31. decembar 2019. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čija visina tužbenih zahteva iznosi RSD 288.184. Prema instrukcijama dobijenih od advokata koji zastupaju Društvo u tim sporovima, a na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora, Društvo je izvršilo rezervisanje iznosa za sudske sporove od RSD 76.289 (Napomena 31). Rukovodstvo Društva procenjuje da će preostali deo tekućih sporova od RSD 211.895, biti rešen u korist Društva, pa je stoga procenilo da ne treba da vrši rezervisanje za te sporove.

### 40. Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije podležu različitim tumačenjima i čestim izmenama i dopunama. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti, može da se razlikuje od onih koje je izvršilo rukovodstvo Društva. Kao rezultat, neke transakcije mogu biti dovedene u pitanje od strane poreskih vlasti i Društvo može biti obavezno da plati dodatne poreze, kazne i kamate. Krajnji rok dospeća poreskih obaveza je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neplaćene poreske obaveze u roku od pet godina od datuma transakcije. Rukovodstvo je ocenilo da Društvo nema nepriznatih poreskih obaveza koje su nastale zaključno sa 31. decembrom 2019. godine.

### 41. Događaji posle datuma bilansa stanja

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 29. aprila 2020. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2019. godinu.

Krajem 2019. godine pojavile su se prve informacije iz Kine koje su upućivale na postojanje novog virusa COVID-19, kada su Svetskoj Zdravstvenoj Organizaciji (SZO) prijavljeni prvi slučajevi infekcije tim, do tada, nepoznatim virusom. U prvim mesecima 2020. godine virus se proširio i na druge zemlje u svetu uz povećanje broja obolelih i proglašenje globalne pandemije COVID-19 virusa od strane SZO.

Rukovodstvo Društva je sagledalo trenutnu situaciju i smatra da izbijanje pandemije virusa ne zahteva izmene ili dodatna prilagođavanja u finansijskim izveštajima Društva za 2019. godinu.

Situacija sa COVID-19 virusom izaziva usporavanje ukupnih privrednih aktivnosti, otežavajući planiranje i održavanje obima poslovanja, kao i logistiku, transport, prodaju i druge važne aktivnosti u poslovanju privrednih subjekata.

Sagledali smo uticaj virusa COVID-19 na Društvo na osnovu dostupnih informacija, i razmotrili:

(i) finansijsku poziciju i rezultate poslovanja, (ii) kapital i finansijska sredstva, uključujući likvidnost Društva, (iii) potražnju za proizvodima i uslugama, (iv) lanac snabdevanja i distribuciju proizvoda.

Iako se situacija sa pandemijom virusa i dalje razvija, do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnog uticaja na poslovanje Društva, međutim, budući efekti se ne mogu predvideti.

Iz tih razloga, rukovodstvo Društva intezivno prati i procenjuje potencijalne efekte izazvane globalnom pandemijom virusa i preduzima sve neophodne mere kako bi održalo sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, a kako bi akcionarima obezbedilo dividende i očuvalo optimalnu strukturu kapitala.

Niš, 29. april 2020. godine

Stevan Đurđević



Aleksandar Jakovljević

## **IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O GODIŠNJEM IZVEŠTAJU DRUŠTVA**

Akcionarima i Odboru direktora društva **Philip Morris Operations a.d. Niš**

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja društva Philip Morris Operations a.d. Niš (u daljem tekstu "Društvo") za godinu završenu na dan 31. decembra 2019. godine i izdali smo Mišljenje revizora na dan 29. april 2020. godine.

### ***Izveštaj o Godišnjem izveštaju Društva***

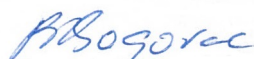
Proverili smo, i uverili smo se da su **informacije sadržane u Godišnjem izveštaju Društva za godinu završenu na dan 31. decembra 2019. godine usklađene sa informacijama sadržanim u gore navedenim finansijskim izveštajima. Odbor direktora je odgovoran za tačnost podataka sadržanih u Godišnjem izveštaju Društva. Naša odgovornost je da na osnovu izvršenih provera izrazimo mišljenje o usklađenosti informacija prikazanih u Godišnjem izveštaju društva sa informacijama prikazanim u finansijskim izveštajima.**

### *Odgovornost Revizora*

Postupke provere sproveli smo u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Republici Srbiji. Ova regulativa zahteva da planiramo i sprovedemo postupke provere kako bismo stekli razumno uveravanje o tome da li su **informacije sadržane u Godišnjem izveštaju, u kome se navode činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izveštajima, u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa informacijama sadržanim u finansijskim izveštajima. Verujemo da sprovedeni postupci provere predstavljaju razuman osnov za izražavanje mišljenja.**

### ***Mišljenje***

**Prema našem mišljenju, informacije sadržane u Godišnjem izveštaju Društva za godinu završenu na dan 31. decembra 2019. godine usklađene su u svim materijalno značajnim aspektima sa informacijama sadržanim u finansijskim izveštajima.**



Biljana Bogovac  
Licencirani revizor



PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Beograd, 30. april 2020. godine



## Godišnji izveštaj o poslovanju Društva

U skladu sa članom 50. stav 3. i članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011, 112/2015, 108/2016 i 9/2020), članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društva (Pravilnik) ("Sl. glasnik RS" br. 14/2012, 5/2015, 24/2017 i 14/2020) i članom 29. i članom 34. Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik RS" broj 62/2013i 30/2018), izdavalac Philip Morris Operations a.d. Niš, objavljuje:

### GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA 2019. GODINU

#### I Opšti podaci, podaci o upravi Društva i organizacionoj strukturi

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 1. Zakona o računovodstvu).

1) Poslovno ime sedište i adresa, matični broj PIB akcionarskog društva	Philip Morris Operations a.d. Niš Niš, Bulevar 12 februar br. 74 07319665 101859529																																	
2) Web site i e-mail adresa	<a href="http://www.din.co.rs">www.din.co.rs</a> ; <a href="mailto:office.PMOP@pmi.com">office.PMOP@pmi.com</a>																																	
3) Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	BD 37879/2005 upisano dana 29.08.2005. godine																																	
4) Delatnost (šifra i opis)	1200 Proizvodnja duvanskih proizvoda																																	
5) Broj zaposlenih	570 na dan 31.12.2019. godine																																	
6) Broj akcionara	1.669 na dan 31.12.2019. godine																																	
7) 10 najvećih akcionara	<table><thead><tr><th>Poslovno ime pravnog lica / ime i prezime</th><th>Br. akcija</th><th>Učešće u osnovnom kapitalu</th></tr></thead><tbody><tr><td>PHILIP MORRIS H. H. B.V.</td><td>10.031.234</td><td>87,52%</td></tr><tr><td>AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD</td><td>1.051.467</td><td>9,17%</td></tr><tr><td>PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ</td><td>56.975</td><td>0,50%</td></tr><tr><td>OSTOJIĆ DRAGOMIR</td><td>12.443</td><td>0,11%</td></tr><tr><td>BRKIĆ MILENKO</td><td>7.615</td><td>0,07%</td></tr><tr><td>ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN</td><td>6.865</td><td>0,06%</td></tr><tr><td>KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO</td><td>4.192</td><td>0,04%</td></tr><tr><td>SASA SEBIC.</td><td>4.057</td><td>0,04%</td></tr><tr><td>BJELICA MINJA</td><td>3.002</td><td>0,03%</td></tr><tr><td>MANČIĆ SRĐAN</td><td>2.786</td><td>0,02%</td></tr></tbody></table>	Poslovno ime pravnog lica / ime i prezime	Br. akcija	Učešće u osnovnom kapitalu	PHILIP MORRIS H. H. B.V.	10.031.234	87,52%	AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1.051.467	9,17%	PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ	56.975	0,50%	OSTOJIĆ DRAGOMIR	12.443	0,11%	BRKIĆ MILENKO	7.615	0,07%	ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN	6.865	0,06%	KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO	4.192	0,04%	SASA SEBIC.	4.057	0,04%	BJELICA MINJA	3.002	0,03%	MANČIĆ SRĐAN	2.786	0,02%
Poslovno ime pravnog lica / ime i prezime	Br. akcija	Učešće u osnovnom kapitalu																																
PHILIP MORRIS H. H. B.V.	10.031.234	87,52%																																
AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1.051.467	9,17%																																
PHILIP MORRIS OPERATIONS A.D. NIŠ	56.975	0,50%																																
OSTOJIĆ DRAGOMIR	12.443	0,11%																																
BRKIĆ MILENKO	7.615	0,07%																																
ADRIATIC OPPORT.MASTR.F.CAYMAN	6.865	0,06%																																
KERAMIKA JOVANOVIĆ DOO	4.192	0,04%																																
SASA SEBIC.	4.057	0,04%																																
BJELICA MINJA	3.002	0,03%																																
MANČIĆ SRĐAN	2.786	0,02%																																
8) Vrednost osnovnog kapitala	11.461.033.000 dinara																																	
9) Broj izdatih akcija sa ISIN brojem i CFI kodom	<table><thead><tr><th>Klasa</th><th>Broj akcija</th><th>ISIN broj</th><th>CFI kod</th></tr></thead><tbody><tr><td>Obične</td><td>6.510.054</td><td>RSDINNE11951</td><td>ESVUFR</td></tr><tr><td>Preferencijalne</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>I klasa</td><td>3.308.768</td><td>RSDINNE78828</td><td>EPNNAR</td></tr><tr><td>II klasa</td><td>1.131.734</td><td>RSDINNE87514</td><td>EPNNPR</td></tr><tr><td>III klasa</td><td>510.477</td><td>RSDINNE53565</td><td>EPNNPR</td></tr></tbody></table>	Klasa	Broj akcija	ISIN broj	CFI kod	Obične	6.510.054	RSDINNE11951	ESVUFR	Preferencijalne				I klasa	3.308.768	RSDINNE78828	EPNNAR	II klasa	1.131.734	RSDINNE87514	EPNNPR	III klasa	510.477	RSDINNE53565	EPNNPR									
Klasa	Broj akcija	ISIN broj	CFI kod																															
Obične	6.510.054	RSDINNE11951	ESVUFR																															
Preferencijalne																																		
I klasa	3.308.768	RSDINNE78828	EPNNAR																															
II klasa	1.131.734	RSDINNE87514	EPNNPR																															
III klasa	510.477	RSDINNE53565	EPNNPR																															
10) Podaci o zavisnim društvima (do pet najznačajnijih subjekata konsolidacije – poslovno ime, sedište i poslovna adresa)	Društvo nema zavisna društva.																																	





Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

11) Podaci o revizorskoj kući koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj	Poslovno ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.	Sedište Beograd	Poslovna adresa Omladinskih brigada 88a
12) Poslovno ime organizovanog tržišta na koje su uključene akcije	Beogradska berza a.d. Beograd		

### 13) Članovi Odbora direktora na dan 31. decembar 2019. godine

Ime i prezime Prebivalište	Obrazovanje	Sadašnje zaposlenje	Članstvo u Upravnim i Nadzornim odborima drugih društava	Isplaćen neto iznos naknade (u dinarima)	Broj i procenat akcija koje posедује u društvu
Aleksandar Jakovljević, Beograd, Srbija	Diplomirani ekonomista, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu	Philip Morris Operations a.d. Niš – Generalni direktor	-	-	-
Mikhail Prokopchuk, Beograd, Srbija	Diplomirani inženjer, Radio-tehnički fakultet državnog elektrotehničkog Univerziteta u Sankt Petersburgu, Ruska Federacija	Philip Morris Operations a.d. Niš – Izvršni direktor Sektora proizvodnje	-	-	-
Jelena Pavlović Beograd, Srbija	Diplomirani pravnik, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu	Philip Morris Services d.o.o. Beograd – angažovani konsultant	Predsednik Američke privredne komore u Srbiji	-	-
Tamara Milovanović, Beograd, Srbija	Master INSEAD, Osnovne studije Medjunarodni odnosi, Univerzitet British Columbia u Vankuveru Kanada.	Philip Morris Services d.o.o. Beograd – Finansijski direktor SEE	-	-	-
Uroš Čamilović, Beograd, Srbija	Diplomirani ekonomista, Univerzitet u Redingu i M.Phil – oblast finansija, Univerzitet u Kembriđu, Velika Britanija	BDO Business Advisory d.o.o. Beograd - Partner za usluge poslovnog savetovanja	Član Nadzornog odbora Sava životno osiguranje a.d.o. Beograd	801.839,65	-

### 14) Nadzornog odbora – interni revizor: Lice za unutrašnji nadzor poslovanja:

Slavica Pavlica

### 15) Navesti da li uprava Društva ima usvojen pisani kodeks ponašanja i web-site na kome je objavljen

da;  
[www.din.co.rs](http://www.din.co.rs)

### 16) Organizaciona struktura Društva:

- Sektor Administracije direktora,
- Sektor Finansija (Računovodstvo),
- Sektor Ljudskih resursa,
- Sektor Proizvodnje (Zaštita na radu, zdravlja i okoline i bezbednost ; Planiranje proizvodnje; Lanac snabdevanja; Nabavka; Obezbeđenje kvaliteta; Inženjering; Priprema; Izrada i pakovanje, Unapređenja u proizvodnji),
- Sektor Opštih usluga i
- Sektor Pravne službe.



## II Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja, rezultata poslovanja i važni podaci za procenu stanja imovine Društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 2. i 8. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 1. Zakona o tržištu kapitala).

### 1) Prikaz razvoja i poslovanja Društva

U poređenju sa 2018. godinom, ukupna neto dobit Društva za 2019. godinu je povećana sa RSD 3.702.439 na RSD 4.658.692 i rezultat je posvećenosti dugoročno održivom razvoju Društva uz implementaciju poslovnih modela koji doprinose očuvanju profitabilnosti i konkurentnosti uz maksimalno iskorišćenje proizvodnih kapaciteta.

Radi ispunjenja postavljenih ciljeva, poslujući u modelu uslužne proizvodnje, Društvo teži da očuva obim prodaje za domaće i za strana tržišta održavanjem profitabilnosti i konkurentnosti, uključujući i komercijalizaciju „RRP“ proizvoda. U okviru grupacije Philip Morris International pod “RRP” proizvodima podrazumevaju se proizvodi koji predstavljaju, ili će verovatno/potencijalno predstavljati, proizvode smanjenog rizika od štetnosti za pušače koji se opredele za ove proizvode nasuprot daljem pušenju tradicionalnih cigareta.

Društvo nije imalo značajnije probleme prilikom naplate potraživanja. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, jer ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Takođe Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Kao rezultat navedenog, Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Na kraju 2019. godine, Društvo je poslovalo profitabilno sa adekvatnom strukturom bilansa stanja.

Pod uslovom da eksterni faktori bitno ne pogoršaju uslove poslovanja, rukovodstvo Društva procenjuje da kontinuirana optimizacija strukture portfolija, zajedno sa ostalim važnim strategijama obezbeđuje očuvanje dostignutih rezultata poslovanja i dalji razvoj Društva.

### 2) Analiza ostvarenih rezultata poslovanja, sa posebnim osvrtom na solventnost, likvidnost, ekonomičnost, rentabilnost društva i njegovu tržišnu vrednost

Najznačajniji pokazatelji poslovanja Društva:	2019	2018
Prinos na ukupan kapital	23,38%	21,05%
Neto prinos na sopstveni kapital	30,02%	24,50%
Stopa poslovnog dobitka	0,24	0,22
Stepen zaduženosti	34,46%	32,30%
I stepen likvidnosti	0,70	0,56
II stepen likvidnosti	2,33	1,95
Neto obrtni kapital (u 000 RSD)	9.545.782	8.378.545
Tržišna kapitalizacija (u 000 RSD)	58.862.808	58.066.284
Dobitak po akciji (u dinarima)	396,33	313,08

#### Cena akcija – najviša i najniža u izveštajnom periodu, ako se trgovalo (posebno za obične i preferencijalne)

	najviša	najniža
Obične	7.000,00	5.001,00
Preferencijalne	5.999,00	3.121,00

Isplaćena dividenda po redovnoj i preferencijalnoj akciji I,II i III klase, za poslednje 3 godine, pojedinačno po godinama	Isplaćena dividenda za 2016*, RSD po akciji	Isplaćena dividenda za 2017**, RSD po akciji	Isplaćena dividenda za 2018***, RSD po akciji
Obične	288,20	324,44	313,08
Preferencijalne I klasa	326,90	358,24	344,38
Preferencijalne II klasa	308,20	344,44	333,08
Preferencijalne III klasa	303,20	339,44	328,08

\* u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 18.6.2017.

\*\* u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 30.5.2018.

\*\*\* u skladu sa Odlukom o isplati dividende od 31.5.2019.

**3) Informacije o ostvarenjima Društva po segmentima (formiranim na proizvodnoj i geografskoj osnovi), u skladu sa zahtevima MRS 14 i postojanje ogranaka:**

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda i u svom sastavu nema ogranke.

**4) Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Društva u 2019. godini je sledeća:**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<b>Poslovni prihodi i rashodi</b>		
Poslovni prihod	22.597.937	21.345.372
Poslovni rashod	17.146.959	16.723.985
<b>Poslovni rezultat – dobitak / (gubitak)</b>	<b>5.450.978</b>	<b>4.621.387</b>
<b>Finansijski prihodi i rashodi</b>		
Finansijski prihodi	126.467	153.772
Finansijski rashodi	66.146	71.123
<b>Finansijski rezultat – dobitak / (gubitak)</b>	<b>60.321</b>	<b>82.649</b>
<b>Ostali prihodi i rashodi</b>		
Ostali prihodi	172.905	211.818
Ostali rashodi	197.536	332.060
<b>Rezultat ostalih prihoda i rashoda – dobitak / (gubitak)</b>	<b>(24.631)</b>	<b>(120.242)</b>
<b>Ukupan bruto rezultat</b>		
Ukupni prihodi	<b>22.897.309</b>	<b>21.710.962</b>
Ukupni rashodi	<b>17.410.641</b>	<b>17.127.168</b>
<b>Dobitak / (Gubitak) pre oporezivanja</b>	<b>5.486.668</b>	<b>4.583.794</b>

**5) Podaci važni za procenu stanja imovine Društva:**

Podaci važni za procenu stanja imovine Društva se nalaze u finansijskim izveštajima sadržanim u okviru ovog izveštaja.

**6) Informacija o kadrovskim pitanjima:**

Nije bilo značajnijih promena u kadrovskoj strukturi Društva tokom 2019. godine.



### **III Opis očekivanog razvoja Društva i glavnih rizika, promena u poslovnim politikama i pretnji kojima je Društvo izloženo**

*(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 5., 9., 10. i 11. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 2. Zakona o tržištu kapitala).*

#### **1) Opis očekivanog razvoja Društva**

Cilj Društva je da kroz upravljanje kapitalom zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim zainteresovanim stranama povoljnosti u stabilnom okruženju i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Prelaskom na novi poslovni model uslužne proizvodnje Društvo je unapredilo model proizvodnje i poslovanja i nastaviće da maksimalno iskoristi proizvodne kapacitete, što će uz dalju komercijalizaciju „RRP“ proizvoda održati profitabilnost i konkurentnost Društva.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo potencijalna dugovanja.

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva.

#### **2) Opis glavnih rizika i pretnji kojima je Društvo izloženo**

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 31. decembar 2019. godine dinar oslabio/ojačao za 5%, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se smanjio/povećao za RSD 73.018 (2018: RSD 57.544), a kao rezultat negativnih/pozitivnih kursnih razlika koje bi nastale po osnovu preračuna potraživanja i obaveza u stranoj valuti iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2019. godine, odnosno na dan 31. decembar 2018. godine.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.



Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2018. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	2.748.336	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-
<b>Na dan 31. decembar 2019. godine</b>			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (Napomena 33)	3.798.263	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 36)	5.400.000	-	-

#### Opis promena u poslovnim politikama Društva:

Nije bilo značajnih promena u poslovnim politikama Društva.

#### IV Važni poslovni događaji koji su nastupili po završetku poslovne godine za koju se izveštaj priprema

*(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 4. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala).*

12.03.2020. godine umesto člana i predsednika Odbora direktora gospođe Jelene Pavlović, za predsednika Odbora direktora izabrana je gospođa Tamara Milovanović, neizvršni član Odbora direktora a za vršioca dužnosti člana Odbora direktora izabran je gospodin Ivan Miletić.

#### Pojava korona virusa COVID-19

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma odobrenja finansijskih izveštaja od strane Odbora Direktora Društva 29. aprila 2020. godine koji bi zahtevali izmene ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2019. godinu.

Krajem 2019. godine pojavile su se prve informacije iz Kine koje su upućivale na postojanje novog virusa COVID-19, kada su Svetskoj Zdravstvenoj Organizaciji (SZO) prijavljeni prvi slučajevi infekcije tim, do tada, nepoznatim virusom. U prvim mesecima 2020. godine virus se proširio i na druge zemlje u svetu uz povećanje broja obolelih i proglašenje globalne pandemije COVID-19 virusa od strane SZO.

Rukovodstvo Društva je sagledalo trenutnu situaciju i smatra da izbijanje pandemije virusa ne zahteva izmene ili dodatna prilagođavanja u finansijskim izveštajima Društva za 2019. godinu.

Situacija sa COVID-19 virusom izaziva usporavanje ukupnih privrednih aktivnosti, otežavajući planiranje i održavanje obima poslovanja, kao i logistiku, transport, prodaju i druge važne aktivnosti u poslovanju privrednih subjekata.

Sagledali smo uticaj virusa COVID-19 na Društvo na osnovu dostupnih informacija, i razmotrili :

(i) finansijsku poziciju i rezultate poslovanja, (ii) kapital i finansijska sredstva, uključujući likvidnost Društva, (iii) potražnju za proizvodima i uslugama, (iv) lanac snabdevanja i distribuciju proizvoda.

Iako se situacija sa pandemijom virusa i dalje razvija, do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnog uticaja na poslovanje Društva, međutim, budući efekti se ne mogu predvideti.

Iz tih razloga, rukovodstvo Društva intezivno prati i procenjuje potencijalne efekte izazvane globalnom pandemijom virusa i preduzima sve neophodne mere kako bi održalo sposobnost Društva da nastavi da



posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, a kako bi akcionarima obezbedilo dividende i očuvalo optimalnu strukturu kapitala.

## V Značajniji poslovi sa povezanim licima

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 50. stav 3. tačka 4. Zakona o tržištu kapitala)

Za svrhe ovog izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima“. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva na dan 31. decembar 2019. godine. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. „Krajnje matično“ Društvo je Philip Morris International Inc, New York, SAD.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan 31. decembar 2019. godine i 31. decembar 2018. godine i za izveštajne periode su kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

i) Salda sa povezanim pravnim licima	Odnos	31-Dec-2019	31-Dec-2018
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	Povezano	783.314	142.416
Potraživanja od kupaca, bruto	Zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	Matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 33)	povezano	(2.372.893)	(1.418.223)
Obaveze prema dobavljačima	Zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	Matično	-	-
<b>Ukupno duguje/(potražuje)</b>		<b>(1.589.579)</b>	<b>(1.275.807)</b>
ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima	Odnos	2019	2018
Prihod od prodaje, neto (Napomena 5)	povezano	6.815.422	7.426.500
Nabavke	povezano	6.123.528	6.375.451
Ostali troškovi poslovanja	povezano	3.613.222	3.483.049
Isplaćena dividenda	matično	3.099.934	3.215.268

Detalji transakcija sa svakim pojedinačnim povezanim pravnim licem su obelodanjeni u okviru napomene 38. Transakcije sa povezanim pravnim licima.

## VI Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 6. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 3. tačka 5. Zakona o tržištu kapitala).

Na nivou PMI Internacional Inc. postoje specijalizovana odeljenja koja se bave aktivnostima istraživanja i razvoja. Društvo samostalno nema takve aktivnosti.

## VII Ulaganja u cilju zaštite životne sredine

(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 3. Zakona o računovodstvu).

Društvo razvija efektivni sistem za upravljanje poslovnim procesima, smanjujući njihov negativni uticaj na životnu sredinu, a obezbeđujući postizanje kompanijskih i nacionalnih ciljeva u skladu sa zahtevima zakona.

Iznos ulaganja za zaštitu životne sredine najvećim delom se odnosi na iznošenje komunalnog otpada, tretman otpada kompostiranjem/spaljivanjem, upravljanje ambalažnim otpadom i drugo. Ukupna ulaganja u zaštitu životne sredine u 2019. godini iznose 55.847 hiljada dinara.



Philip Morris Operations a.d. Niš

Godišnji izveštaj za period od 01. januara do 31. decembra 2019. godine  
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

Društvo pruža podršku poslovanju u cilju stvaranja bezbednog radnog okruženja i eliminacije rizika promovisanjem kulture kontinuiranog poboljšanja bezbednosti u samom Društvu.

### VIII Podaci o otkupu sopstvenih akcija

*(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 29. stav 2. tačka 7. Zakona o računovodstvu i članom 50. stav 4. Zakona o tržištu kapitala).*

Društvo je do 31.01.2011. godine otkupilo ukupno 56.975 preferencijalnih akcija I klase (0,5% ukupnog kapitala Društva) od akcionara nesaglasnih sa Odlukama Skupštine o izmenama Osnivačkog akta usvojenim 12.04.2010. i 29.11.2010. godine. Odluka o njihovoj prodaji ili poništenju biće doneta u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

### IX Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja

*(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 34. stav 1. Zakona o računovodstvu, članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala i članom 3. stav 5. Pravilnika).*

Godišnji finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora i isti će biti podneti na usvajanje Skupštini akcionara, čija sednica nije održana do dana podnošenja ovog izveštaja. Skupština akcionara biće održana u zakonom propisanom roku.

Finansijski izveštaji Društva za 2019. godinu nisu usvojeni od strane Skupštine akcionara do datuma podnošenja godišnjeg izveštaja Društva.

### X Odluka o raspodeli dobiti

*(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članom 34. stav 1. Zakona o računovodstvu, članom 51. stav 1. Zakona o tržištu kapitala i članom 3. stav 65. Pravilnika).*

Do datuma podnošenja ovog izveštaja organi Društva nisu odlučivali o raspodeli dobiti Društva. Organi Društva će u zakonom propisanom roku odlučiti o raspodeli dobiti.

### XI Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja

*(U ovoj tački dati su podaci predviđeni članovima 32. i 14. Zakona o računovodstvu, članom 50. stav 2. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala i stavom 4. Pravilnika).*

Odgovorna lica za sastavljanje godišnjeg izveštaja

Aleksandar Jakovljević, zakonski zastupnik  
Stevan Đurđević, šef računovodstva

izjavljuju da je prema njihovom najboljem saznanju, godišnji izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih standarda finansijskog izveštavanja u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala Republike Srbije, Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i napomenom 2.1 uz finansijske izveštaje i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitcima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Društva.

Niš, 29. april 2020. godine

Stevan Đurđević

Lice odgovorno za sastavljanje  
godišnjeg finansijskog izveštaja



Aleksandar Jakovljević

Zakonski zastupnik